

**Hallituksen esitys Eduskunnalle eräiden maaseutuelinkeino-
lain liittyvien lakien muuttamisesta**

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi jäljempänä mainittuja lakeja siten, että niiden mukaiset maankäyttö-, rahoitus- ja muut järjestelmät saataisiin yhteensovitetuiksi ehdotettavan maaseutuelinkeinolakia koskevan esityksen kanssa.

Muutettavaksi ehdotetut lait:

1. Luontaiselinkeinolaki
2. Kolttalaki
3. Porotalouslaki

4. Laki kalatalouden korkotukilainoista
 5. Laki oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata
 6. Laki pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle
 7. Laki maatilatalouden kehittämisrahastosta
 8. Perintökaari
- Lainmuutokset ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 1991 alusta.

YLEISPERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne

1.1. Pohjois-Suomea koskevat erityislait

Luontaiselinkeinolaki (610/84), kolttalaki (611/84) ja porotalouslaki (161/90) sisältävät runsaasti viittauksia maaseutuelinkeinoilla kumottavaksi ehdotettuun maatilalakiin (188/77). Viittaukset koskevat lähinnä viranomaisen toimivaltaa, mutta sen lisäksi myös eräitä menettelytapakysymyksiä.

Maatilalain tullessa kumotuksi olisi tarkoituksenmukaista uudistaa myös luontaiselinkeinolakia, koltttalakia ja porotalouslakia siten, että niihin sisältyvät viittaukset vanhentuneeseen maatilalakiin poistettaisiin ja korvattaisiin soveltuvin osin viittauksilla säädettäväksi ehdotettuun maaseutuelinkeinolakiin. Samalla olisi myös tarkoituksenmukaista muutoinkin eräiltä osin tarkistaa sanottuja lakeja.

Porotalouslain soveltamisalaa esitetään laajennettavaksi. Kun maanostolainaa voidaan

myöntää nykyään tilalle, jonka metsän vuotuinen kestävä hakkuumäärä on enintään 75 kiintokuutiometriä, raja ehdotetaan korotettavaksi enintään 150 kiintokuutiometriin, joka enimmäiskoko olisi maaseutuelinkeinolain mukaisen metsätaloustilan vähimmäiskoon suuruisen. Tällöin entisen lainsäädännön nojalla muodostuneet porotilat tulisivat porotalouslainsäädännön piiriin. Enimmäiskoko ehdotetaan kuitenkin säilytettäväksi valtion toimesta annettavan lisämaan osalta 75 kiintokuutiometrissä. Sama rajoitus koskisi edelleenkin myös asuinrakennusavustusta, mutta sitä voitaisiin kuitenkin antaa myös sellaisille porotilain mukaista lisäaluetta saaneille sanottua jonkin verran suuremmille tiloille, joita varten vastaavaa avustusta ei ole aikaisemmin annettu.

Lisäksi ehdotetaan kumottavaksi luontaiselinkeinolain 7 § sekä porotalouslain 5 §, joiden mukaan rajoitetaan työttömyyskorvauksen saamista viiden vuoden aikana tilan tai lisäalu-

een taikka rakennusavustuksen myöntämisestä lukien. Tilojen rakentamisaika huomioiden työttömyyskorvausta saamattomaksi ajaksi muodostuu useimmiten 6—8 vuotta. Rajoituksesta on aiheutunut ongelmia lähinnä silloin, kun rajoituksen piiriin on jouduttu ottamaan pientenkin rakennusavustuspäätösten perusteella tai kun luontaiselinkeinoja harjoittamaton puoliso on yhteishakijana rahoitushakemuksessa. Kaikkiaan on tehty työvoimaviranomaisille työttömyyskorvauksen rajoittamismoitus noin 200 perheen osalta. Sekä luontaiselinkeinolain että porotalouslain täytäntöönpanon kannalta on pidettävä riittävänä, että lakien soveltamisen piiriin pääsevät luontaiselinkeinoista pääasiallisen toimeentulonsa saavat henkilöt.

1.2. Muu lainsäädäntö

Kalatalouden korkotukilainoista annettu laki (1/76) on osittain päällekkäinen ehdotetun maaseutuelinkeinolain kanssa. Tämän vuoksi lakiin on syytä tehdä eräitä tarkistuksia.

Oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetussa laissa (391/78), pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetussa laissa (23/38), maatilatalouden kehittämisrahastosta annetussa laissa (657/66) ja perintökaareissa on myös yksityiskohtaisia viittauksia maatilalakiin, minkä vuoksi niiden tarkistaminen ja eräiden muutosten tekeminen niihin olisi tarpeellista.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Porotalouslain 7 §:n 3 momentin ja 20 §:n muuttaminen siten, että porotalouslain soveltamispiiriin tulisivat kaikki sellaiset porotaloutta harjoittavat tilat, joiden metsämaan vuotuinen puuntuotto on enintään 150 kiintokuutiometriä, aiheuttaisi sen, että yli 75 kiintokuutiometriä

rin tilat siirtyisivät maatilalain piiristä kokonaan porotalouslain nojalla lainoitettaviksi ja tulisivat eräin poikkeuksin myös avustettaviksi. Lainamäärissä ei tapahtuisi muutoksia. Avustusten osalta muutos aiheuttaisi lisämenoja lähinnä vain sen vuoksi, että asuinrakennusavustusten piiriin tulisivat sellaiset valtion toimenpitein muodostetut porotilat ja niihin kooltaan verrattavat tilat, joiden asuinrakennusta varten ei ole aikaisemmin myönnetty porotalain mukaista rakennuspalkkiota. Näiden asuinrakennusten peruskorjaus- ja laajennustöitä sekä harvemmin tapahtuvaa kokonaan uuden asuinrakennuksen rakentamista arvioidaan tehtävän viiden vuoden aikana lain voimaan tulosta lukien vuosittain 20 tilalla lähinnä sukupolvenvaihdon yhteydessä. Tästä aiheutuu lisämenoja arviolta 1,2 miljoonaa markkaa vuodessa ja 6,0 miljoonaa markkaa viidessä vuodessa. Tässä tarkoitettua rakentamistyötä olisivat loppuun tehdyt viiden vuoden kuluessa lain voimaan tulosta, minkä vuoksi niistä ei sen jälkeen enää aiheutuisi lisäkustannuksia.

Kaikki porotalouslain muutokset aiheuttaisivat vuosittain yhteensä noin 1,5 miljoonan markan lisämenot eli viisivuotiskaudella noin 7,5 miljoonan markan lisämenot, jotka rasittaisivat maatilatalouden kehittämisrahastoa.

Esityksellä ei muilta osin olisi välittömiä taloudellisia vaikutuksia, koska esitykseen sisältyvät muut muutosehdotukset ovat lähinnä teknisiä muutoksia, joissa viittaus maatilalakiin on korvattu viittauksella maaseutuelinkeinolakiin ja samalla on pyritty säilyttämään tilanne nykyisellään.

Esityksellä olisi hallinnollisia vaikutuksia sikäli, että maatilahallitukselle ensiasteen viranomaisena luontaiselinkeinolain, kolttilain ja porotalouslain nojalla vielä nykyisin kuuluva toimivalta ehdotetaan pääosin siirrettäväksi maaseutupiireihin. Toimivallan siirto ei kuitenkaan aiheuta tarvetta henkilöstön lisäämiseen maaseutupiireissä eikä henkilöstön vähentämiseen maatilahallituksessa, koska siirtyvät tehtävät olisivat suhteellisen harvalukuiset.

YKSITYSKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotusten perustelut

1.1. Luontaiselinkeinolaki

8 §. *Hankkimiskeinot.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että luontaiselinkeinolain tarkoituksiin voitaisiin käyttää myös porotalouslain ja maaseutuelinkeinolain tarkoituksiin hankittua maata samassa laajuudessa kuin porotilalain ja maatilalain mukaista maatakin.

9 §. *Ostomenettely.* Pykälään sisältynyt viittaus maatilalakiin ehdotetaan korvattavaksi viittauksella maaseutuelinkeinolain vastaavaan kohtaan. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa säädettäisiin valtiolle luontaiselinkeinolain tarkoituksiin ostettavan maan ulosmittausta koskevasta rajoituksesta.

16 §. *Maan käyttäminen muihin tarkoituksiin.* Pykälän viittaussäännöstä ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan uutta lainsäädäntöä.

19 ja 22 §. *Käyttösuunnitelmatoimitus. Käyttösuunnitelman vahvistaminen.* Luontaiselinkeinolain soveltamisalueen erityiset olosuhteet huomioon ottaen käyttösuunnitelmatoimitus olisi tarkoituksenmukaista säilyttää lähes entisellään. Menettelyä tulisi keventää siten, että suunnittelutoimikuntaan kuuluisi puheenjohtajana olevan maanmittausinsinöörin lisäksi vain kaksi kunnanvaltuuston valitsemää jäsentä aikaisemman kolmen sijasta. Sikäli kuin toimitus koskee saamelaisten kotiseutualuetta, tulisi kunnanvaltuuston valitsemista jäsenistä edelleenkin yhden olla saamelaissyntyinen. Poikkeustapauksissa maaseutupiiri voisi määrätä käyttösuunnitelman laadittavaksi ilman suunnittelutoimikuntaakin.

Käyttösuunnitelman vahvistaminen jätettäisiin pääsääntöisesti maaseutupiirin toimivaltaan. Käyttösuunnitelman vahvistamista koskeva asia olisi siirrettävä maatilahallituksen käsiteltäväksi ainoastaan niissä poikkeuksellisissa tapauksissa, joissa maata luovutetaan luontaiselinkeinolain ulkopuolisiin tarkoituksiin, eikä maaseutupiirillä olisi voimassa olevan

lainsäädännön mukaan oikeutta valtion maan luovuttamiseen. Asetuksella olisi tarkoitus antaa tarkemmat määräykset käyttösuunnitelmatöimituksessa noudatettavista menettelytavoista.

23—25 §. *Maanmittaustoimitukset. Myyminen. Lainat.* Pykälien sisältämät viittaukset maatilalakiin ehdotetaan korvattaviksi viittauksella maaseutuelinkeinolain vastaaviin pykäliin.

28 ja 29 §. *Myyntihinnat. Lainaehdot.* Pykälä ehdotetaan laina-aikojen osalta muutettavaksi vastaamaan maaseutuelinkeinolain vastaavia pykäläiä. Pohjoisen erityisolosuhteet huomioon ottaen ja kun tarvittaessa koko kauppahinta olisi voitava jättää pitkäaikaiseksi velaksi, ehdotetaan myyntihintojen maksujärjestelmä säilytettäväksi suunnilleen entisellään.

Valtion myyntihintasaamisten sekä maanosto- sekä sisarosuuslainojen korko, joka on tähän saakka ollut kaksi prosenttia, ehdotetaan kuitenkin yhtenäistettäväksi maaseutuelinkeinolain ja porotalouslain mukaisten korkojen kanssa siten, että koroksi määritettäisiin myös luontaiselinkeinolain ja kolttalain mukaisten mainittujen luottojen osalta neljä prosenttia. Muiden lainojen korko olisi niin ikään neljä prosenttia.

Enimmäislaina-ajaksi ehdotetaan maaseutuelinkeinolakia vastaavasti 30 vuotta. Myyntihintojen maksuajoista säädettäisiin tarkemmin asetuksella siten, että ne vastaisivat maaseutuelinkeinoasetuksen vastaavia säännöksiä.

Maan ja luoton saajien taloudellisen aseman perusteella on maata hankkineille ja rakentamislainaa saaneille luontaiselinkeinon harjoittajille käytännössä annettu 3—5 vuotta maksulykkäystä sekä lyhennys- että koronmaksujen osalta hakijan taloudellisesta asemasta riippuen. Tätä koskeva säännös ehdotetaan edelleenkin otettavaksi valtion myyntihintasaamisten osalta 28 §:ään ja lainojen osalta 29 §:ään.

30 ja 32 §. *Muut ehdot. Rakennuspaikalla suoritettavat tarkastukset.* Pykälien sisältämät viittaukset ehdotetaan korjattaviksi koskemaan maaseutuelinkeinolain vastaavia pykäläiä.

31 §. *Myyntihinnan ja lainojen koron korottaminen.* Maaseutuelinkeinolain 26 §n 2 momentin mukaisesti ehdotetaan, että valtioneuvosto voisi tarkistaa luontaiselinkeinotilan ja lisäalueen myyntihinnan sekä lainan korkoa viiden lainavuoden jälkeen enintään kahdella prosenttiyksiköllä yleisessä korkotasossa tahtuneita muutoksia vastaavasti.

33 §. *Avustukset.* Pykälän 2 momentissa on avustusten takaisinperimisen osalta ollut viittaus maatilalakiin. Vastaavaa säännöstä ei olisi puitelain luontoisessa maaseutuelinkeinolaissa, minkä vuoksi maatilalain 77 §:n 1 momenttiin sisältynyt takaisinperimissäännös ehdotetaan otettavaksi viittauksen tilalle. Pykälään ei sisältyisi asiallista muutosta.

34 §. *Tienteko- ja vesihuoltotyöt.* Avustuksen takaisinperiminen ehdotetaan 34 §:n 2 momenttia muuttamalla siirrettäväksi maatilahallituksen toimivallasta maaseutupiirille. Pykälän 3 momentin mukainen lakiviittaus ehdotetaan muutettavaksi maaseutuelinkeinolain vastaavan sisältöistä pykälää koskeväksi.

37 ja 38 §. *Rajoitukset. Eräät lisäehdot.* Luontaiselinkeinotilan tai sen osan luovuttamista koskevan luvan antaminen ja tilan tai sen osan rajoituksista vapauttaminen ehdotetaan pääosin siirrettäväksi maaseutupiiriin toimivaltaan. Maatilahallitus antaisi sanotun luvan vain erityisen painavista syistä niissä tapauksissa, jolloin tila tai sen osa luovutetaan muulle kuin luontaiselinkeinolain mukaan tukemiskelpoiselle henkilölle. Maaseutupiirille ehdotetaan siirrettäväksi toimivalta myös 38 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa.

40 §. *Viittaussäännös.* Valtion verovapautta, asiakirjojen lähettämistä sekä käyttösuunnitelmien ja kauppakirjojen oikaisemista koskeva säännöstö tulisi edelleenkin sisällyttää puheena olevaan lakiin korvaamalla maatilalakia koskevat viittaukset maaseutuelinkeinolailla.

44 §. *Asetuksen antaminen.* Pykälää ehdotetaan täsmennettäväksi ja siihen lisättäväksi, että maatilahallitus vahvistaa lain toimeenpanoa varten tarpeelliset asiakirjakaavat ja menettelytapaohjeet.

1.2. Kolttalaki

9 §. *Suunnittelutoimikunta.* Kolttalain mukaisten maankäyttötoimitusten toimeenpanossa ehdotetaan luontaiselinkeinolakiehdotusta

vastaavasti säilytettäväksi kevennetyssä kokoonpanossa toimiva suunnittelutoimikunta. Samalla ehdotetaan, että kunnanvaltuuston suunnittelutoimikuntaan valitsemien molempien jäsenten ja heidän varajäsentensä tulisi olla syntyperäisiä kolttia.

12 §. *Rajoitukset.* Rajoitusten osalta ehdotetaan toimivaltaa siirrettäväksi maaseutupiiriin samalla tavoin kuin luontaiselinkeinolain 19 ja 22 §:n muuttamisen osalta on edellä selostettu.

15 §. *Verovapaus.* Ehdotettu muutos olisi tarpeen maatilakia koskevan viittauksen korvaamiseksi.

1.3. Porotalouslaki

Porotalouslakia, luontaiselinkeinolakia ja kolttalakia sovelletaan osin samoilla alueilla Pohjois-Suomessa. Porotalouslain soveltamisalue on kuitenkin luontaiselinkeinolain ja kolttalain soveltamisaluetta laajempi ja käsittää koko poronhoitoalueen. Menettelytapojen ja toimivallan yhtenäistämiseksi porotalouslakiin ehdotetaan tehtäväksi vastaavat muutokset kuin luontaiselinkeinolakiin. Eroavaisuutta olisi kuitenkin porotalouslain 12 §:n 3 momentin mukaisen suunnittelutoimikunnan jäsenten osalta. Porotalouslakia saamelaisalueilla sovellettaessa tulisi kunnanvaltuuston valitsemista jäsenistä toisen sekä hänen varajäsenensä olla saamelaisentyisiä ja koltta-alueella vastaavasti syntyperäisiä kolttia.

Porotalouslakiin sisältyvät kumottavaksi ehdotettuun maatilalakiin kohdistuvat viittaukset ehdotetaan korvattaviksi soveltuvien osien viittauksilla maaseutuelinkeinolakiin. Siltä osin, kuin maaseutuelinkeinolaissa ei ole vastaavia säännöksiä, ehdotetaan porotalouslakiin tehtäväksi vastaavat lisäykset ja muutokset kuin luontaiselinkeinolakiin.

Osa porotilalain mukaisista tai niihin verrattavista tiloista on muodostunut siten, että jo olemassa olleelle tilalle on annettu porotilalain nojalla metsälisäaluetta tai osuutta perustettuun yhteismetsään. Jos tilalla on ollut tyydyttäväkuntoinen asuinrakennus ennen lisäalueen antamista, ei tilan asuinrakennuksen rakentamista, peruskorjaamista tai laajentamista varten ole voitu porotilalain nojalla antaa rakennuspalkkiota. Näin ollen pelkästään lisäaluetta tai yhteismetsäosuutta saanut porotilallinen on eräissä tapauksissa joutunut huonompaan asemaan kuin muut porotilalliset. Lähi-

vuosina tulee tarpeelliseksi useiden mainittujen tilojen asuinrakennuskannan peruskorjaaminen tai uusiminen lähinnä tiloilla tapahtuvien sukupolvenvaihdosten yhteydessä. Nyt ehdotetaan, että näille voitaisiin myöntää myös rakennusavustusta asuinrakennusta varten.

Äskettäin tehtyjen metsätaloussuunnitelmien perusteella on todettu, että valtion toimenpitein muodostettujen porotilojen metsän tuotto useinkin ylittää nykyisin voimassa olevan 75 kiintokuutiometrin rajan, vaikkakaan tilat eivät kooltaan täytä maaseutuelinkeinolaissa metsätaloustilalle asetettua 150 kiintokuutiometrin vähimmäiskorajaa. Porotalouslain 20 §:n 1 momenttia olisikin muutettava siten, että lain nojalla tuettavan tilakoon ylärajaksi tulisi 150 kiintokuutiometrin kestävä hakkuumäärä. Tilakoon ylärajaa nostamalla porotaloustilat saataisiin saman lainsäädännön nojalla myönnettävän tuen piiriin. Lisämaata valtion toimesta ei kuitenkaan annettaisi 75 kiintokuutiometrin kestävä hakkuumäärän rajan ylittävälle tiloille. Sama koskisi myös asuinrakennusavustusta sellaisia porotiloja koskevin poikkeuksin, joita ei ole aikaisemman lainsäädännön nojalla tuettu vastaavin rakennuspalkkioin.

Edellä esitetyt muutokset edellyttävät porotalouslain 7 §:n 3 momenttia ja 20 §:ää muutettavaksi. Porotalouslain 34 §:ssä on säädetty valtion verovapauden, lain mukaisia tehtäviä suorittavien henkilöiden virkavastuun, valtiota koskevien eräiden maksuhelpotusten sekä saamisen etuoikeuden osalta noudatettavaksi, mitä maatilalain 78—82 §:ssä on säädetty. Viittaukset maatilalakiin on korvattu viittauksilla maaseutuelinkeinolakiin siltä osin kuin maaseutuelinkeinolaissa on samansisällöiset säännökset. Maaseutuelinkeinolaissa ei kuitenkaan ole maatilalain 82 §:ää vastaavaa säännöstä. Tämän vuoksi lakiesitykseen on otettu saamisen etuoikeusjärjestystä sääntelevä sisällöltään maatilalain 82 §:ää vastaava uusi 34 a §.

1.4. Laki kalatalouden korkotukilainoista

Kalatalouden korkotukilainoista annetun lain nojalla myönnetään korkotukilainoja kalastajalainoina ja kalanmarkkinointilainoina yrityksen koosta riippumatta koko maassa. Laki on osittain päällekkäinen ehdotetun maaseutuelinkeinolain kanssa, sillä myös viimeksi mainitun lain nojalla voitaisiin myöntää laino-

ja sekä lisäksi avustuksia pienimuotoisena yrittäjätoimintana harjoitettavan kalastuksen rahoitukseen koko maassa. Pällekkäisyyden poistamiseksi ehdotetaan kalatalouden korkotukilainoista annetun lain 2 §:ää muutettavaksi siten, että lain nojalla saataisiin kalastajalainoja sisävesillä harjoitettavaa kalastusta varten myöntää ainoastaan kustannuksiltaan suurehkoihin maa- ja metsätalousministeriön määräämän suuruuden ylittäviin, esimerkiksi yli 1 miljoonan markan, hankkeisiin maa- ja metsätalousministeriön tarkemmin määräämissä rajoissa. Markkinointilainoja voitaisiin sensijaan rajoituksetta myöntää edelleenkin koko maassa.

1.5. Laki oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata

3 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi lähinnä tekninen muutos, jossa viittaus maatilalakiin korvattaisiin viittauksella maaseutuelinkeinolakiin. Lisäksi sanamuotoa ehdotetaan muutettavaksi niin, että maanhankintaluvan epääminen tulisi kysymykseen, jos maa on sopivasti käytettävissä maaseutuelinkeinolain mukaan maatilojen koon suurentamiseen. Tällä muutoksella olisi tarkoitus säilyttää momentin sisältö suunnilleen nykykäytäntöä vastaavana.

Pykälän 2 momentin 2 kohtaan ehdotetaan tehtäväksi muutos, jolla viittaus maatilalakiin korvattaisiin vastaavalla viittauksella maaseutuelinkeinolain 16 §:n 3 momenttiin. Samalla sanamuotoa tarkennettaisiin maininnalla siitä, että kyseinen kohta koskee nimenomaan tulevia tilanpidon jatkajia. Saman momentin 3 kohtaan ehdotetaan tehtäväksi samanlainen tekninen muutos, jossa viittaus maatilalakiin korvattaisiin viittauksella maaseutuelinkeinolakiin. Kohtaa ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että metsämaan osalta kauppa ei saa haitata nimenomaan maaseutuelinkeinolaissa tarkoitettujen maatilojen lisämaan saantia.

Pykälän 3 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan asetuksella säädettäisiin, paitsi siitä milloin maa on katsottava hankituksi pykälän 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetuksi lisäalueeksi, myös siitä milloin maan on katsottava olevan pykälän 1 momentissa tarkoitettulla tavoin sopivasti käytettävissä maatilojen koon suurentamiseen. Tarkoituksena on tämän avulla poistaa sovellutusongelmia

siitä milloin lupa voidaan maaseutuelinkeinolain mukaan evätä. Luvan epäämiselle tultaisiin asettamaan asetuksella tietyt edellytykset.

Tarkoituksena on maatilahallituksen nykyisin noudattamien ratkaisuperiaatteiden suuntaisesti asetuksella edellyttää, että asianomaisen alueen tulee olla saajina kysymykseen tulevien henkilöiden maatilojen koon suurentamisen kannalta olosuhteet huomioon ottaen merkittävä ja että alue myös etäisyyden puolesta hyvin soveltuu lisäalueeksi mainittuihin maataloihin. Sanotunlainen merkitys olisi käytännössä lähinnä vain sellaisella alueella, jonka liittäminen maatalaan lisäisi sen kokoa vähintään 12 prosentilla. Milloin kuitenkin kysymys on vastaanottavan tilan tilussuhteiden kannalta huomattavan edullisesta alueesta, vastaavanlainen merkitys voisi olla pienemmälläkin alueella. Lisäksi tulisi asetuksella edellytettäväksi metsäalueen kohdalta, ettei se saa olla vähäpuustoinen. Vähäpuustoisella metsäalueella tarkoitetaan käytännössä tällöin lähinnä sellaista aluetta, jonka vuotuiset kestävät hakkuumahdollisuudet jäävät alle puoleen siitä vuotuisesta puuntuotosta, mikä alueella olisi säännöllisessä kasvukunnossa. Sijainniltaan huomattavan edullisen alueen osalta voitaisiin mainitusta pääsäännöstä kuitenkin poiketa.

Lisäksi on asetuksella tarkoitus säätää, että edellä esitetyn estämättä luvan myöntämistä voidaan yleensä pitää tarkoituksenmukaisena, jos alue sijaitsee ostajana olevan maa- ja metsätaloutta pää- tai sivuamattainaan harjoittavan henkilön taikka metsäteollisuusyrityksen maiden keskellä tai on laajalti niihin rajoittuva, eikä alue ole lisäalueen saajana tai saajina kysymykseen tulevien henkilöiden tilojen koon suurentamisen kannalta erityisen sopiva. Metsäteollisuusyrityksellä tarkoitetaan sellaista yritystä, joka harjoittaa puuta tai siitä tehtyä puolivalmistetta raaka-aineenaan käyttävää teollisuutta tai sen yhteydessä tapahtuvaa puutavaran hankintaa. Asetus on maanhankintalupa-asioiden kehittämistyöryhmän mietintö II:ssä (MMM 1988:5) tekemän esityksen mukainen.

1.6. Laki pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle

1 §. Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi muutos, jolla viittaus maatilalakiin korvataan viittauksella maaseutuelinkeinolakiin.

Lisäksi sana maatalouspiiri korvattaisiin sanalla maaseutupiiri.

7 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi muutos, jolla viittaus maatilalakiin korvataan viittauksella maaseutuelinkeinolakiin.

Pykälän 2 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi sama muutos kuin 1 momenttiin. Lisäksi ehdotetaan, että viittaus maatilalain 2 §:ään korvattaisiin viittauksilla samansisältöisiin maaseutuelinkeinolain pykälisiin (7 §, 8 § ja 13 §).

Myös pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viittaus maatilalakiin korvataan viittauksella maaseutuelinkeinolakiin. Lisäksi momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että asunon tai tontin myyntihinnan koroista ja muista maksuehdoista säädettäisiin asetuksella ja siis poistettaisiin pykälästä maininta korkoprosentista. Asetuksen maksuehdoilla tulisi ottaa huomioon, että vaikka kiinteistö ei sovellu maaseutuelinkeinolain mukaisiin tarkoituksiin tai muihin valtion tarkoituksiin, voi lunastamiselle olla sosiaalisia perusteita (asunon tarve, alaikäisiä lapsia). Koska maaseutuelinkeinolaki ei sisällä säännöksiä maksuehdoista kyseisiin tapauksiin, ne on tarkoitus ottaa huomioon asetuksessa pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle. Maksuehdot pyritään säilyttämään mahdollisimman lähellä nykyistä käytäntöä, mutta maaseutuelinkeinolaissa tehdyt muutokset on tarkoitus ottaa huomioon. Maatiloja edelleen käytettäville tiloille myönnettäisiin normaaliin tapaan laina, ja vaikka tilanne tältä osin muuttuukin aikaisemmasta, niin vastapainoksi, jos taloudellinen tilanne on vaikea, voitaisiin käyttää valtion takausta ja maksuhelpotuksia.

1.7. Laki maatilatalouden kehittämisrahastosta

3 §. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maaseutuelinkeinolaki otetaan huomioon kun on kyse siitä, mihin tarkoituksiin kehittämisrahaston varoja voidaan käyttää. Tämä on tarpeen, koska maaseutuelinkeinolaki sisältää maatilalakia laajemmin maaseutua koskevat eri elinkeinomuodot. Koska mukaan on tullut maaseudun pienyritystoiminnan tukeminen ja rahoitus, tulisi kehittämisrahaston varojen käyttömahdollisuuksia laajentaa vastaavasti.

Pykälän 2 momenttia ehdotetaan myös muutettavaksi sanamuodoltaan, koska edellä mainituin tavoin myös tavoitteet maaseutuelinkeinolain myötä ovat laajentuneet, joten varojen käytöllä tulisi pyrkiä edistämään kaikkien maaseutuelinkeinolain mukaisten tavoitteiden toteuttamista. Momentin sisältö vastaisi aikaisempaa, vaikka sen sanamuotoa on lyhennetty.

1.8. Perintökaari

25 luvun 4 §. Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi puhtaasti tekninen muutos,

jolla korvattaisiin viittaus maatilalakiin viittauksella maaseutuelinkeinolakiin.

2. Voimaantulo

Lainmuutokset ehdotetaan tulevaksi voimaan samanaikaisesti maaseutuelinkeinolain voimaantulon kanssa vuoden 1991 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**luontaiselinkeinolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun luontaiselinkeinolain (610/84) 7 §, sekä *muutetaan* 8 §:n 2 momentti, 9, 16, 19, 22—24 §, 25 §:n 1 momentin johdantokappale ja 4 kohta, 28 §:n 1 momentti, 29—32 §, 33 §:n 2 momentti, 34 §:n 2 ja 3 momentti, 37 §, 38 §:n 1 momentti, 40 § ja 44 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 19 § osittain muutettuna 9 päivänä helmikuuta 1990 annetulla lailla (163/90), 25 §:n 1 momentin 4 kohta ja 31 § 31 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa (436/85) ja 44 §:n 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1311/87), seuraavasti:

8 §

Hankkimiskeinot

— — — — —
Tämän lain tarkoituksiin voidaan käyttää maatilalain (188/77), porotalouslain (161/90) ja maaseutuelinkeinolain (/) tarkoituksiin muulla tavoin kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain (391/78) nojalla hankittua maata.

9 §

Ostomenettely

Hankittaessa tämän lain tarkoituksiin maata ostamalla ja vaihtamalla noudatetaan soveltuvin osin, mitä maaseutuelinkeinolain 36 §:ssä on säädetty, kuitenkin niin, että ostosta päättää asianomainen maaseutupiiri.

Valtion tämän lain mukaan ostamaa kiinteää omaisuutta ei saa ulosmitata ulosottolain 4 luvun 26 §:n nojalla edellisen omistajan tai hänen saantomiehensä velasta, josta kiinteistö ei panttioikeuden nojalla tai muuten ole vasaamassa.

16 §

Maan käyttäminen muihin tarkoituksiin

Jos hankittua omaisuutta ei tarvita tämän lain tarkoituksiin, voidaan se käyttää maaseutuelinkeinolain, porotalouslain tai kolttolain tarkoituksiin taikka käyttää muihin tarkoituksiin noudattaen, mitä oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia annetussa laissa (687/78) on säädetty.

19 §

Käyttösuunnitelmatoimitus

Hankittua maata koskevan käyttösuunnitelman laatii kolmijäseninen suunnittelutoimikunta maaseutupiirin määräyksestä. Käyttösuunnitelman laatimisessa noudatettavasta ilmoitus- ja muusta menettelystä säädetään tarkemmin asetuksella.

Käyttösuunnitelma voidaan laatia ilman suunnittelutoimikuntaa, jos 1 momentissa tarkoitetun määräyksen antanut viranomainen katsoo, ettei suunnitelman laatiminen toimikunnan toimesta ole tarpeen. Tällöin noudatettavasta menettelystä säädetään niin ikään tarkemmin asetuksella.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun suunnittelutoimikunnan puheenjohtajana on maaseutupiirin maanmittausinsinööri ja muina jäseninä kaksi asianomaisen kunnan kunnanvaltuuston valitsemaa henkilöä. Ellei maaseutupiirissä ole maanmittausinsinööriä tai tämä on estynyt virkaansa hoitamasta, voi maatilahallitus määrätä suunnittelutoimikunnan puheenjohtajaksi muun maanmittausinsinöörin.

Kunnanvaltuuston valitsevat suunnittelutoimikunnan jäsenet sekä heidän varamiehensä valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Milloin käyttösuunnitelma koskee Enontekiön, Inarin, Utsjoen tai Sodankylän kunnassa olevaa maata, on kunnanvaltuuston valitsemista jäsenistä toisen sekä hänen varamiehensä oltava saamelaisyyntyinen, kolttalaissa tarkoitetuilla alueilla syntyperäinen kolttala.

Jos suunnittelutoimikunnassa ilmenee erimielisyyttä asian ratkaisemisesta, päätetään

asia äänestämällä noudattaen samaa menettelyä kuin monijäsenisessä tuomioistuimessa.

22 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

Käyttösuunnitelman vahvistaa maaseutupiiri.

Milloin omaisuutta on ehdotettu käytettäväksi muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin, eikä maaseutupiirillä ole sen mukaan kuin erikseen on säädetty, oikeutta luovuttaa valtion maaomaisuutta, on käyttösuunnitelma tältä osin siirrettävä maatilahallituksen vahvistettavaksi.

Käyttösuunnitelman vahvistamista koskeva päätös voidaan antaa asianosaiselle tiedoksi postitse virkakirjeessä. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, ellei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on asianosaisen ilmoittamalla osoitteella varustettuna jätetty postin kuljetettavaksi. Muutoin noudatetaan mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/66) on säädetty.

Asianosaisella tarkoitetaan henkilöä, joka on hakenut käyttösuunnitelman kohteena olevaa tilaa, lisäaluetta tai muuta aluetta, oikeutta tai osuutta. Niinikään asianosainen on myös se kunta, jonka aluetta toimitus koskee.

Maaseutupiirin tämän pykälän nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maatilahallitukseen. Maatilahallituksen tämän pykälän nojalla antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Sanottu koskee myös maaseutupiirin päätöksen johdosta tehtyyn valitukseen annettua maatilahallituksen päätöstä.

23 §

Maanmittaustoimitukset

Käyttösuunnitelmaan liittyvistä maanmittaustoimituksista ja niiden kustannusten suoritamisesta on voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 43 §:n 1 ja 4 momentissa on säädetty.

24 §

Myyminen

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta, hinnan uudelleen määrittämisestä erehdyksen tai omaisuuden arvon olennaisesti muuttumisen johdosta, luovutuskirjan oikeaksi

todistamisesta, lainhuudon hakemisesta sekä myyntihinnan, sen koron ja uloshakukulujen panttioikeudesta samoin kuin tämän vuoksi kiinnitysrekisteriin tehtävistä ilmoituksista on soveltuvin osin voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 44 ja 46 §:ssä on säädetty.

25 §

Lainat

Maaseutuelinkeinolain 4 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdassa tarkoitetut luottolaitokset voivat maatilahallituksen osoittamista maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myöntää sanotun lain 26 §:ssä tarkoitettuihin tavoin tämän lain nojalla lainaa:

4) asuinrakennuksen rakentamista, laajentamista ja peruskorjausta sekä asuinympäristön parantamista varten (asuntolaina);

28 §

Myyntihinnat

Luontaiselinkeinoalan ja lisäalueen myyntihinnan maksuaika on enintään 30 vuotta. Myyntihinnan vuotuinen korko on neljä prosenttia. Myyntihinta voi olla, hakijan olosuhteet huomioon ottaen, koroton enintään ensimmäiset 5 vuotta ja sen lyhennysten periminen voidaan aloittaa enintään 5 vuotta säännönmukaista ajankohtaa myöhemmin sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Edellä 11 §:ssä tarkoitettujen muiden alueiden sekä osuuksien myyntihintojen osalta vastaava aika on enintään 10 vuotta sekä vuotuinen korko kahdeksan prosenttia. Myyntihintojen maksuajoista säädetään tarkemmin asetuksella.

29 §

Lainaehdot

Lainojen enimmäismäärät ovat:

1) maanosto- ja sisarusuuslainassa 85 prosenttia omaisuuden hankintahinnasta;

2) asuntolainassa ja rakentamislainassa 60 prosenttia hyväksytyn kustannusarvion määrästä; sekä

3) sähköistämislainassa 75 prosenttia ja muissa lainoissa enintään 60 prosenttia hyväksyttävän kustannusarvion tai hyväksyttävien kustannusten määrästä.

Sellaisen kaupan rahoittamiseen, jossa hankittavan omaisuuden luovutushinta ilmeisesti ylittää paikkakunnan käyvän hinnan, ei maanosto- ja sisarosuuslainaa saa myöntää.

Laina-aika on enintään 30 vuotta. Takaisinmaksuajoista säädetään tarkemmin asetuksella. Lainan korko on neljä prosenttia. Tuotantorakennuksen ja asuinrakennuksen rakentamiseen, peruskorjaamiseen ja laajentamiseen myönnettyt lainat sekä maanosto- ja sisarosuuslainat voivat olla, hakijan olosuhteet huomioon ottaen, korottomat enintään ensimmäiset 5 vuotta ja niiden lyhennysten periminen voidaan aloittaa enintään 5 vuotta säännönmukaista ajankohtaa myöhemmin sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

30 §

Muut ehdot

Lainojen ja avustusten myöntämismenettelystä, maksattamisesta, vakuuksista, valtionvastuusta, lainojen ja myyntihintojen takaisinperimisestä, lykkäysten myöntämisestä ja peruuttamisesta sekä lainojen hoitamisesta luotolaitokselle aiheutuvien kulujen korvaamisesta ja korvausten takaisinperimisestä sekä lainojen ja avustusten valvonnasta, samoin kuin muistakin lainoitusta, myyntihintoja ja avustuksia koskevista seikoista on tässä laissa säädettyin poikkeuksin soveltuvin osin voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 26 §:n 3 momentissa, 27 §:ssä, 29 §:n 3 ja 4 momentissa, 30—31 §:ssä, 32 §:n 3 momentissa, 47 §:ssä, 48 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 50—51 §:ssä on vastavista lainoista ja myyntihinnoista sekä avustuksista säädetty.

31 §

Myyntihinnan ja lainojen koron korottaminen

Luontaiselinkeino-tilan ja lisäalueen myyntihinnan sekä lainojen vuotuista korkoa voidaan tarkistaa aikaisintaan kuudennen lainavuoden alusta lukien enintään kahdella prosenttiyksiköllä luoton syntymisen jälkeen yleisessä kortotasossa tapahtuneita muutoksia vastaavasti. Myyntihinnan ja lainojen koron tarkistamisesta päättää valtioneuvosto.

32 §

Rakennuspaikalla suoritettavat tarkastukset

Rakennuspaikalla suoritettavista tarkastuksista sekä niistä rakennuttajalta perittävistä

maksuista on voimassa vastaavasti, mitä maaseutuelinkeinolain 48 §:n 2 ja 3 momentissa on säädetty.

33 §

Avustukset

Jos työtä, johon on myönnetty 26 §:ssä tarkoitettua avustusta, ei ole suoritettu asetuksella säädettyään määrääjän kuluessa, voi maaseutupiiri velvoittaa avustuksen saajan tai hänen oikeudenomistajansa suorittamaan avustuksen kokonaan tai osittain takaisin valtiolle. Takaisin perittävä avustus saadaan riippumatta siitä, kuinka kauan on kulunut takaisinperimispäätöksestä, ottaa siitä tilasta, jonka hyväksi tehtävistä töistä on kysymys, samalla etuoikeudella kuin kiinteistöistä menevistä julkisoikeudellisista suorituksista on säädetty. Periminen saadaan toimittaa verojen ulosotosta säädettyssä järjestyksessä.

34 §

Tienteko- ja vesihuoltotyöt

Valtion toimesta suoritettujen 1 momentissa tarkoitettujen töiden kustannuksista peritään tilan omistajalta se määrä, jolla tilan arvon tarkoitukseensa käytettynä voidaan katsoa nousseen sanottujen töiden johdosta, enintään kuitenkin 10 prosenttia tilan osalle tulleiden kustannusten määrästä. Perittävän määrän takaisinmaksuaika on 10 vuotta ja sen vuotuinen korko on neljä prosenttia. Takaisinperinnästä päättää maaseutupiiri.

Edellä 2 momentissa tarkoitettua perittävää määrää, sen koron ja uloshakukulujen panttioikeudesta sekä tämän vuoksi kiinnityksiasian pöytäkirjaan tehtävästä ilmoituksesta on soveltuvin osin voimassa, mitä näistä seikoista on maaseutuelinkeinolain 46 §:ssä säädetty. Takaisinperintään ja lykkäysten myöntämiseen, irtisanomiseen ja muihinkin seikkoihin nähden, jotka liittyvät kysymyksessä olevaan osuuteen, on tässä laissa säädettyin poikkeuksin soveltuvin osin voimassa, mitä maaseutuelinkeinolaissa on osuuksien osalta säädetty.

37 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman maaseutupiirin lupaa luovutetaan luontaiselinkeino-tilan tai lisä-

aluetta antamalla muodostetun vastaavan tilan taikka sen osan omistus- tai vuokraoikeus, on mitätön. Ilman maaseutupiirin lupaa ei tilaa myöskään saa osittaa tai jakaa. Milloin saajana tulisi olemaan muu kuin 4, 5 ja 6 §:n mukaan tukemiskelpoinen henkilö, kyseisen luvan antaa maatilahallitus ja se saadaan myöntää vain erityisen painavista syistä.

Tässä pykälässä säädetyt rajoitukset ovat voimassa 30 vuotta siitä päivästä lukien, jona tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on tilan kiinnittäminen muun kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu pantiksi velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. Maatilahallitus voi, milloin siihen on erityisiä syitä olemassa, vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädetyistä rajoituksista. Maaseutupiiri voi kuitenkin samoin edellytyksin vapauttaa tilan tai sen osan mainituista rajoituksista niissä tapauksissa, joissa maaseutupiiri antaa 1 momentin nojalla luovutusluvan. Kyseisten rajoitusten merkitsemisestä maarekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään asetuksella.

Maaseutupiiri ja maatilahallitus voivat liittää edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseensä ehdon, että tämän lain mukainen laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osittain heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain mukainen rakennusavustus, eikä sen myöntämisestä ole kulunut 15 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava takaisin.

38 §

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai rakennusavustusta saanut henkilö tai hänen oikeudenomistajansa tahi, jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella luontaiselinkeinotilalla, lisäaluetta antamalla muodostetulla tilalla tai niihin verrattavalla tilalla, voidaan tilaa rasittava jäljellä oleva valtion tai luottolaitoksen saaminen kokonaan tai osittain ja, sikäli kuin 15 vuotta ei ole kulunut avustuksen myöntämisestä, myös sanottu avustus tai osa siitä määrätä heti takaisin maksettavaksi. Edel-

lä sanottu on vastaavasti voimassa myös, milloin tila, joka ei ole 37 §:ssä tai porotilalain 26 §:ssä säädettyjen rajoitusten alainen, tai sen osa on luovutettu muulle kuin maaseutupiirin hyväksymälle henkilölle.

40 §

Viittaussäännös

Valtion vapaudesta olla suorittamatta kunnallis- ja kirkollisveroa, asiakirjojen lähettämisestä, käyttösuunnitelmaa laadittaessa sattuneen erehdyksen korjaamisesta ja tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittavien henkilöiden virkavastuusta on vastaavasti noudatettava, mitä maaseutuelinkeinolain 36 §:n 3 momentissa, 44 §:n 1 momentissa, 47 §:n 3 momentissa sekä 53 §:ssä säädetään.

44 §

Asetuksen antaminen

Maatilahallitus voi antaa tätä lakia ja sen nojalla annettavaa asetusta ja 4 §:n 2 momentin nojalla annettavaa valtioneuvoston päätöstä tarkemmat määräykset lainojen, avustusten ja muiden tässä laissa tarkoitettujen etuuksien myöntämisestä. Maatilahallitus vahvistaa niin ikään kauppa- ja velkakirjakaavat, hakemus- ja päätöskaavat sekä muut tämän lain toimeenpanoa varten tarpeelliset kaavat ja menettelytapohjeet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 . Ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyjen luottojen ja avustusten suhteen noudatetaan muiden kuin menettelytapojen osalta aikaisempia lain säännöksiä ja sopimuksen ehtoja.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat käyttösuunnitelmat vahvistaa maaseutupiiri.

Kunnanvaltuuston suunnittelutoimikuntaan valitsemat henkilöt toimivat tämän lain voimaantultua suunnittelutoimikunnan jäseninä siihen saakka, kunnes kunnanvaltuusto on 19 §:n 4 momentin mukaisesti valinnut heidän sijaansa uudet jäsenet ja heille varamiehet. Vaali on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Edellä tarkoitettut uudet jäsenet ja heidän varamiehensä on valittava siksi ajaksi, mikä valtuutettujen toimikaudesta on jäljellä.

2.

Laki**kolttalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun kolttalain (611/84) 9 §, 12 §:n 1—3 momentti sekä 15 § näin kuuluviksi:

9 §

Suunnittelutoimikunta

Käyttösuunnitelmaa tämän lain tarkoituksiin käytettävästä maasta laadittaessa on luontaiselinkeinolain 19 §:n 4 momentissa tarkoitettujen kunnanvaltuuston suunnittelutoimikuntaan valitsemien jäsenten ja heidän varamiestensä oltava syntyperäisiä kolttia.

12 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman maaseutupiirin lupaa luovutetaan kolttatilan tahi sen osan omistus- tai vuokraoikeus, on mitätön. Ilman maaseutupiirin lupaa ei tilaa myöskään saa osittaa tai jakaa. Milloin saajana tulisi olemaan muu kuin tämän lain 3 ja 4 §:n mukaan tukemiskelpoinen koltti, kyseisen luvan antaa maatilahallitus ja se saadaan myöntää vain erityisen painavista syistä.

Edellä tässä pykälässä säädetyt rajoitukset ovat voimassa 30 vuotta siitä päivästä lukien, jona tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on kolttatilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu pantiksi-pano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. Maatilahallitus voi, milloin siihen on olosuhteet huomioon ottaen erityisiä syitä olemassa, vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädetyistä rajoituksista. Maaseutupiiri voi kuitenkin samoin edellytyksin vapauttaa tilan tai sen osan mainituista rajoituksista niissä tapauksissa, joissa maaseutupiiri antaa 1 momentin nojalla luovutuslupan. Jos tämän lain mukainen tila on muodostettu liittämällä aluetta eräiden kolttien asuttamisesta annetun lain (273/55) 3 §:n mukaisten rajoitusten alaiseen tilaan, lakkaavat viimeksi mainitut rajoitukset ja tila tulee tämän pykälän mukaisten rajoitusten alaiseksi. Jos kysymys on kuitenkin luontaiselinkeinotilan muodostamisesta, tulee

tila luontaiselinkeinolain 37 §:ssä säädettyjen rajoitusten alaiseksi. Kyseisten rajoitusten merkitsemisestä maarekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään asetuksella.

Maaseutupiiri ja maatilahallitus voivat liittää edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain nojalla syntynyt laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osaksi heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain nojalla rakennusavustusta eikä sen myöntämisestä ole kulunut 15 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava valtiolle takaisin.

15 §

Verovapaus

Valtion verovapaudesta tämän lain tarkoituksiin hankitun maan osalta on vastaavasti voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 53 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
 kuuta 19 ____.

Ennen tämän lain voimaantuloa annettujen luottojen ja avustusten suhteen noudatetaan muiden kuin menettelytapojen osalta aikaisempia lain säännöksiä ja sopimuksen ehtoja.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat käyttösuunnitelmat vahvistaa maaseutupiiri.

Kunnanvaltuuston suunnittelutoimikuntaan valitsemat henkilöt toimivat tämän lain voimaantultua suunnittelutoimikunnan jäseninä siihen saakka, kunnes kunnanvaltuusto on tämän lain 9 §:n ja luontaiselinkeinolain 19 §:n 4 momentin mukaisesti valinnut heidän sijaansa uudet jäsenet ja heille varamiehet. Vaali on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Edellä tarkoitettu uudet jäsenet ja heidän varamiehensä on valittava siksi ajaksi, mikä valtuutettujen toimikaudesta on jäljellä.

3.

Laki porotalouslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun porotalouslain (161/90) 5 §, *muutetaan* 7 §:n 3 momentti, 8, 9 ja 11 §, 12 §:n 1 ja 3 momentti, 15—17 §, 18 §:n johdantokappale ja 4 kohta, 20 §, 21 §:n 1 momentti, 22—25 §, 26 §:n 1 ja 2 momentti, 31 §, 32 §:n 1 momentti, 34 §, 41 §:n 2 momentti ja 43 § sekä *lisätään* 12 §:ään uusi 4 ja 5 momentti sekä lakiin uusi 34 a § seuraavasti:

7 §

Soveltamisalaa koskevat rajaukset

Tämän lain mukaista rakennusavustusta asuinrakennusta varten ei saa kohdistaa sellaisen omistajan tai haltijan hyväksi, jonka tilan rakentamista on tuettu porotilalain (590/69) 19 §:n mukaisin rakennuspalkkioin.

8 §

Maan hankkiminen

Tämän lain tarkoituksiin voidaan hankkia maata ostamalla ja vaihtamalla tiloja, tilanosia, osuuksia ja oikeuksia. Lisäksi tämän lain tarkoituksiin voidaan käyttää porotilalain sekä maatilalain (188/77) ja maaseutuelinkeinolain (/) tarkoituksiin muulla tavoin kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain (391/78) nojalla hankittua maata.

9 §

Ostomenettely

Hankittaessa maata tämän lain tarkoituksiin ostamalla ja vaihtamalla noudatetaan soveltuvien osin, mitä maaseutuelinkeinolain 36 §:ssä on säädetty, kuitenkin niin, että ostosta päätetään asianomainen maaseutupiiri.

Valtion tämän lain mukaan ostamaa kiinteää omaisuutta ei saa ulosmitata ulosottolain 4 luvun 26 §:n nojalla edellisen omistajan tai hänen saantomiehensä velasta, josta kiinteistö ei panttioikeuden nojalla tai muuten ole vasaamassa.

11 §

Maan käyttäminen muihin tarkoituksiin

Jos hankittua omaisuutta ei tarvita tämän lain tarkoituksiin, voidaan se käyttää maaseu-

tuelinkeinolain tai luontaiselinkeinolain tarkoituksiin taikka käyttää muihin tarkoituksiin noudattaen, mitä oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia annetussa laissa (687/78) on säädetty.

12 §

Käyttösuunnitelmatoimitus

Hankittua maata koskevan käyttösuunnitelman laatii kolmijäseninen suunnittelutoimikunta maaseutupiirin määräyksestä. Käyttösuunnitelman laatimisessa noudatettavasta ilmoitus- ja muusta menettelystä säädetään tarkemmin asetuksella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun suunnittelutoimikunnan puheenjohtajana on maaseutupiirin maanmittausinsinööri ja muina jäseninä asianomaisen kunnanvaltuuston valitsemat henkilöt. Ellei maaseutupiirissä ole maanmittausinsinööriä tai tämä on estynyt virkaansa hoitamasta, voi maatilahallitus määrätä suunnittelutoimikunnan puheenjohtajaksi muun maanmittausinsinöörin.

Kunnanvaltuuston valitsemat jäsenet sekä heidän varamiehensä valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Kunnanvaltuuston valitsemista jäsenistä tulee toisen ja hänen varamiehensä olla porotalouden harjoittaja. Milloin käyttösuunnitelma koskee Enontekiön, Inarin, Utsjoen tai Sodankylän kunnassa olevaa maata, on kunnanvaltuuston valitsemista jäsenistä toisen ja hänen varamiehensä oltava saamelais syntynen. Milloin käyttösuunnitelma koskee kolttalain 2 §:ssä tarkoitettua aluetta, on kunnanvaltuuston valitsemista jäsenistä toisen ja hänen varamiehensä oltava syntyperäinen koltti.

Jos suunnittelutoimikunnassa ilmenee erimielisyyttä asian ratkaisemisesta, päätetään asia äänestämällä noudattaen samaa menettelyä kuin monijäsenisessä tuomioistuimessa.

15 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

Käyttösuunnitelman vahvistaa maaseutupiiri.

Milloin omaisuutta on ehdotettu käytettäväksi muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin, eikä maaseutupiirillä ole sen mukaan kuin erikseen on säädetty, oikeutta luovuttaa valtion maaomaisuutta, on käyttösuunnitelma tältä osin alistettava maatilahallituksen vahvistettavaksi.

Käyttösuunnitelman vahvistamista koskeva päätös voidaan antaa asianosaiselle tiedoksi postitse virkakirjeessä. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, ellei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on asianosaisen ilmoittamalla osoitteella varustettuna jätetty postin kuljetettavaksi. Muutoin noudatetaan, mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/66) on säädetty.

Asianosaisella tarkoitetaan 1 momentissa henkilöä, joka on käyttösuunnitelmatoimituksessa hakenut lisäaluetta tai 10 §:ssä tarkoitettua muuta aluetta, oikeutta tai osuutta. Käyttösuunnitelmatoimituksessa on asianosainen myös se kunta, jonka aluetta toimitus koskee.

Maatilahallituksen tämän pykälän nojalla antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Sanottu koskee myös maaseutupiirin päätöksen johdosta tehtyyn valitukseen annettua maatilahallituksen päätöstä.

16 §

Maanmittaustoimitukset

Käyttösuunnitelmaan liittyvistä maanmittaustoimituksista ja niiden kustannusten suorittamisesta on voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 43 §:n 1 ja 4 momentissa on säädetty.

17 §

Myyminen

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta, hinnan uudelleen määramisestä erädyksen tai omaisuuden arvon olennaisesti muuttumisen johdosta, luovutuskirjan oikeaksi todistamisesta, lainhuudon hakemisesta sekä myyntihinnan, sen koron ja uloshakukulujen panttioikeudesta samoin kuin tämän vuoksi kiinnitysasiain pöytäkirjaa varten tehtävistä ilmoituksista on soveltuvin osin voimassa, mitä

maaseutuelinkeinolain 44 ja 46 §:ssä on säädetty.

18 §

Lainat

Maaseutuelinkeinolain 4 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdassa tarkoitettut luottolaitokset voivat maatilahallituksen osoittamista maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myöntää sanotun lain 26 §:ssä tarkoitetuvin tavoin tämän lain nojalla lainaa:

4) asuinrakennuksen rakentamista, laajentamista ja peruskorjausta sekä asuinympäristön parantamista varten (asuntolaina);

20 §

Lainoin ja avustuksin tuettavat tilat

Maanostolainaa ei saa myöntää tilan tai alueen hankkimista varten, jos tilan tai, mikäli kysymys on lisäalueen hankkimisesta, muodostuvan tilan metsän vuotuinen puuntuotto ylittää 150 kiintokuutiometriä kestävää hakkuumäärää soveltaen. Muitakaan tämän lain mukaisia etuuksia ei saa antaa sanottua suurempaa tilaa varten. Rakennusavustusta asuinrakennusta varten annettaessa vastaava enimmäistuotto on kuitenkin 75 kiintokuutiometriä sikäli kuin kysymys ei ole porotilalain mukaisin maankäyttötoimenpitein tuetusta sanottua suuremmasta tilasta. Lisäaluetta annettaessa on lisäksi noudatettava, mitä 10 §:ssä on säädetty.

21 §

Myyntihinnat

Porotaloustilaan liitettävän lisäalueen myyntihinnan maksuaika on enintään 30 vuotta. Myyntihinnan vuotuinen korko on neljä prosenttia. Myyntihinta voi olla, hakijan olosuhteet huomioon ottaen, koroton enintään ensimmäiset 5 vuotta ja sen lyhennysten periminen voidaan aloittaa enintään 5 vuotta säännönmukaista ajankohtaa myöhemmin sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Edellä 10 §:ssä tarkoitettujen muiden alueiden sekä osuuksien ja oikeuksien myyntihintojen maksuaika on enintään kymmenen vuotta sekä vuotuinen korko kahdeksan prosenttia. Myyn-

tihintojen maksuajoista säädetään tarkemmin asetuksella.

22 §

Lainaehdot

Lainojen enimmäismäärät ovat:

1) maanosto- ja sisarosuuslainassa 85 prosenttia omaisuuden hankintahinnasta;

2) asuntolainassa ja rakentamislainassa 60 prosenttia hyväksyttävän kustannusarvion määrästä;

3) sähköistämislainassa 75 prosenttia ja muissa lainoissa 60 prosenttia hyväksyttävän kustannusarvion tai hyväksyttävien kustannusten määrästä.

Sellaisen kaupan rahoittamiseen, jossa hankittavan omaisuuden luovutushinta ilmeisesti ylittää paikkakunnan käyvän hinnan, ei maanosto- ja sisarosuuslainaa saa myöntää.

Laina-aika on enintään 30 vuotta. Takaisinmaksuajoista säädetään tarkemmin asetuksella. Lainan korko on neljä prosenttia. Tuotantorakennuksen ja asuinrakennuksen rakentamiseen, peruskorjaamiseen ja laajentamiseen myönnettyt lainat sekä maanostoon myönnettyt lainat voivat olla, hakijan olosuhteet huomioon ottaen, korottomat enintään ensimmäiset 5 vuotta ja niiden lyhennysten periminen voidaan aloittaa enintään 5 vuotta säännönmukaista ajankohtaa myöhemmin sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

23 §

Muut ehdot

Lainojen ja avustusten myöntämismenettelystä, maksattamisesta, vakuuksista, valtionvastuusta, lainojen ja myyntihintojen takaisinperimisestä, lykkäysten myöntämisestä ja peruuttamisesta sekä lainojen hoitamisesta luotolaitokselle aiheutuvien kulujen korvaamisesta ja korvausten takaisin perimisestä sekä lainojen ja avustusten valvonnasta samoin kuin muistakin lainoitusta, myyntihintoja ja avustuksia koskevista seikoista on tässä laissa säädetty poikkeuksin soveltuvin osin voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 26 §:n 3 momentissa, 27 §:ssä, 29 §:n 3 ja 4 momentissa, 30—31 §:ssä, 32 §:n 3 momentissa, 47 §:ssä, 48 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 50—51 §:ssä on vastavista lainoista ja myyntihinnoista sekä avustuksista säädetty.

24 §

Lainojen koron korottaminen

Porotaloustilan ja lisäalueen myyntihinnan sekä lainojen vuotuista korkoa voidaan tarkistaa aikaisintaan kuudennen lainavuoden alusta lukien enintään kahdella prosenttiyksiköllä luoton syntymisen jälkeen yleisessä korkotassossa tapahtuneita muutoksia vastaavasti. Myyntihinnan ja lainojen koron tarkistamisesta päättää valtioneuvosto.

25 §

Rakennuspaikalla suoritettavat tarkastukset

Rakennuspaikalla suoritettavista tarkastuksista sekä niistä rakennuttajalta perittävistä maksuista on voimassa vastaavasti, mitä maaseutuelinkeinolain 48 §:n 2 ja 3 momentissa on säädetty.

26 §

Avustukset

Avustusten prosentuaalisista enimmäismääristä säädetään tarkemmin asetuksella. Avustus voi kuitenkin olla enintään 60 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Milloin avustuksen ohella myönnetään myös lainaa, saa avustuksen ja lainan yhteismäärä kattaa mainitut kustannukset kokonaisuudessaankin.

Jos työtä, johon on myönnetty tässä laissa tarkoitettua avustusta, ei ole suoritettu asetuksella säädettyä määrääjän kuluessa, voi maaseutupiiri velvoittaa avustuksen saajan tai hänen oikeudenomistajansa suorittamaan avustuksen kokonaan tai osittain takaisin valtiolle. Takaisin perittävä avustus saadaan riippumatta siitä, kuinka kauan on kulunut takaisinperispäätöksestä, ottaa siitä tilasta, jonka hyväksi tehtävistä töistä on kysymys, samalla etuoikeudella kuin kiinteistöistä menevistä julkisoikeudellisista suorituksista on säädetty. Periminen saadaan toimittaa verojen ulosotosta säädettyssä järjestyksessä.

31 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman maaseutupiirin lupaa luovutetaan lisäaluetta antamalla muodostettu porotaloustila taikka sen osan omistustai vuokraoikeus, on mitätön. Ilman maaseutu-

piirin lupaa ei tällaista tilaa myöskään saa osittaa tai jakaa. Milloin saajana tulisi olemaan henkilö, joka 3 §:n mukaan ei ole tuke-
miskelpoinen, kyseisen luvan antaa maatilahal-
litus ja se saadaan myöntää vain erityisistä
syistä.

Edellä 1 momentissa säädettyt rajoitukset
ovat voimassa 15 vuotta siitä päivästä lukien,
jona lisäalueesta tehty kauppakirja on allekir-
joitettu. Rajoitusten estämättä on tilan kiinnit-
täminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden
vakuudeksi ja muu panttisiipano velan maksa-
misen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakko-
huutokaupalla myyminen sallittu. Maatilahalli-
tus voi, milloin siihen on erityisiä syitä, va-
pauttaa tilan tai sen osan 1 momentissa sääde-
tyistä rajoituksista. Maaseutupiiri voi kuiten-
kin samoin edellytyksin vapauttaa tilan tai sen
osan mainituista rajoituksista niissä tapauksis-
sa, joissa maaseutupiiri antaa 1 momentin
nojalla luovutuslupan. Kyseisten rajoitusten
merkittämisestä maarekisteriin sekä niitä kos-
kevasta ilmoituksista säädetään asetuksella.

Maaseutupiiri ja maatilahallitus voivat liittää
tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapautta-
mista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän
lain mukainen laina tai myyntihintasaaminen
on kokonaan tai osittain heti maksettava takai-
sin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty
tämän lain mukainen rakennusavustus eikä sen
myöntämisestä ole kulunut 15 vuotta, voidaan
päätökseen liittää myös ehto, että sanottu
avustus tai osa siitä on heti maksettava takai-
sin.

32 §

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai
rakennusavustusta saanut henkilö tai hänen
oikeudenomistajansa tai, jos heitä on useita,
kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakitui-
sesti asunut asianomaisella porotaloustilalla,
voidaan tilaa rasittava jäljellä oleva valtion tai
luottolaitoksen saaminen kokonaan tai osittain
ja, sikäli kuin 15 vuotta ei ole kulunut avustuk-
sen myöntämisestä, myös sanottu avustus tai
osa siitä määrätä heti takaisin maksettavaksi.
Edellä sanottu on vastaavasti voimassa myös,
milloin porotaloustila, joka ei ole 31 §:ssä
tarkoitettujen rajoitusten alainen, tai sen osa
on luovutettu muulle kuin maaseutupiiriin hy-
väksymälle henkilölle.

34 §

Viittaussäännös

Valtion vapaudesta olla suorittamatta kun-
nallis- ja kirkollisveroa, asiakirjojen lähettämi-
sestä, käyttösuunnitelmaa laadittaessa sattui-
neen erehdyksen korjaamisesta ja tässä laissa
tarkoitettuja tehtäviä suorittavien henkilöiden
virkavastuusta on vastaavasti noudatettava.
mitä maaseutuelinkeinolain 36 §:n 3 momentis-
sa, 44 §:n 1 momentissa, 47 §:n 3 momentissa
sekä 53 §:ssä säädetään.

34 a §

Etusijajärjestys

Tämän lain 17 §:ssä ja 26 §:n 2 momentissa
tarkoitettu saamisten etuoikeus ei aiheuta muu-
tosta niiden oikeuteen, joilla on ennen tämän
lain voimaantuloa vireille pannun hakemuksen
nojalla vahvistettu kiinnitys tai vuokraoikeu-
den rekisteröiminen tahi sitä ennen syntynyt
maksamattoman kauppahinnan panttioikeus
taikka muu kiinnittämättä voimassa oleva
panttioikeus kiinteistöön.

41 §

Eräät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Aikaisemman lain säännöksiä noudatetaan
niin ikään niiden asioiden osalta, jotka muu-
toinkin liittyvät porotalain täytäntöönpanoon
ja joista ei tässä luvussa ole toisin säädetty.
Sanottu koskee myös valtion verovapauksia ja
maksuhelpotuksia sekä tilojen rajoituksia. Po-
rotalain mukaista tilaa, jolle on annettu yk-
sinomaan sanotun lain 7 a §:n 2 momentissa
tarkoitettu rakennuspaikka, koskevat porotila-
lain 26 §:ssä tarkoitettut rajoitukset lakkaavat
kuitenkin tämän lain voimaan tullessa. Valtion
saamisten siirtäminen, valtion saamisten sekä
avustusten takaisin periminen, tilan tai sen
osan rajoituksista ja panttivastuusta vapautta-
minen, luovutuslupien myöntäminen sekä
maksuhelpotusten myöntäminen valtion saa-
misten osalta kuuluu kuitenkin maaseutupiiriin
toimivaltaan, ellei niitä tässä laissa ole annettu
maatilahallituksen tehtäväksi. Aikaisempaa
lainsäädäntöä noudatetaan soveltuvin osin
myös lainojen osalta, kuitenkin niin, että mak-
suhelpotukset ja lainojen siirrot ratkaisee lai-
nan myöntänyt luottolaitos, jonka tulee tällöin
noudattaa, mitä maaseutuelinkeinolain

31 §:ssä on säädetty. Asetuksella voidaan lisäksi säätää noudatettavaksi aikaisemmasta poikkeavia menettelytapoja.

43 §

Eräät maaseutuelinkeinolain nojalla tuettavat tilat

Kooltaan 20 §:ssä tarkoitettua suurempia porotaloustiloja tuetaan maaseutuelinkeinolain nojalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

Ennen tämän lain voimaantuloa annettujen luottojen ja avustusten sekä syntyneiden mui-

den oikeussuhteiden osalta noudatetaan muiden kuin menettelytapojen osalta aikaisempia lain säännöksiä ja sopimuksen ehtoja.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat käyttösuunnitelmat vahvistaa maaseutupiiri.

Kunnanvaltuuston 12 §:n 4 momentin nojalla suunnittelutoimikuntaan valitsevat henkilöt toimivat tämän lain voimaantultua suunnittelu-toimikunnan jäseninä siihen saakka, kunnes kunnanvaltuusto on 12 §:n 4 momentin mukaisesti valinnut heidän sijaansa uudet jäsenet ja heille varamiehet. Vaali on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Edellä tarkoitettut uudet jäsenet ja heidän varamiehensä on valittava siksi ajaksi, mikä valtuutettujen toimikaudesta on jäljellä.

4.

Laki

kalatalouden korkotukilainoista annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kalatalouden korkotukilainoista 9 päivänä tammikuuta 1976 annetun lain (1/76) 2 §:n 2 momentti näin kuuluvaksi:

2 §

Kalastajalainaa ei saa myöntää, jos kysymys on maaseutuelinkeinolain (/) 4 §:n 1 momentin 4 kohdan soveltamisalan piiriin kuuluvasta muualla kuin merialueilla tapahtuvasta kalastusyritystoiminnasta. Sanottu ei kuitenkaan koske kustannuksiltaan maa- ja metsätalousministeriön määräämää kokoa suurempia

hankkeita. Korkotukilainaa ei saa myöntää henkilölle tai yritykselle, joka saman omaisuuden hankkimista varten on saanut lainaa valtion varoista tai varoista, joiden osalta valtio maksaa lainan antajalle korkohyvitystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

5.

Laki

oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti,
muutetaan oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata 26 päivänä toukokuuta 1978 annetun lain (391/78) 3 §:n 1 momentti, 2 momentin 2 ja 3 kohta ja 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohta 18 päivänä heinäkuuta 1980 annetussa laissa (554/80), näin kuuluviksi:

3 §

Luvan myöntämisen edellytykset

Maanhankintalupa voidaan evätä, jos maa

on sopivasti käytettävissä maaseutuelinkeinolain (/) mukaan maatilojen koon suurentamiseen ja se voidaan maatilatalouden kehittämisrahaston vuotuisessa käyttösuunnitel-

massa tarkoitukseen osoitettujen varojen puitteissa lunastaa valtiolle tässä laissa edellytetyllä tavalla.

Maanhankintalupa on 1 momentin estämättä myönnettävä,

2) kun on kysymys maaseutuelinkeinolain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua lisäalueen hankkimisesta tulevalle tilanpidonjatkajalle;

3) kun ostajana on henkilö, joka on hankkinut maan käyttääkseen sitä itse maatalouden tai metsätalouden harjoittamiseen pää- tai sivuammattinaan, eikä kauppa, milloin kysymys

on yksinomaan metsämaan ostamisesta, ilmeisesti haittaa maaseutuelinkeinolaissa tarkoitettujen maatilojen lisämaan saantia; tai

— — — — —
Siitä, milloin maan on katsottava olevan 1 momentissa tarkoitettulla tavoin sopivasti käytettävissä maatilojen koon suurentamiseen ja milloin se on katsottava hankituksi 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetuksi lisäalueeksi, säädetään tarkemmin asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

6.

Laki

pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetun lain 1 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle 14 päivänä tammikuuta 1938 annetun lain (23/38) 1 §:n 2 momentti ja 7 §:n 1—3 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1313/87) sekä 7 §:n 1 ja 2 momentti 18 päivänä helmikuuta 1977 annetussa laissa (190/77) ja 7 §:n 3 momentti 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (514/77), näin kuuluviksi:

1 §

— — — — —
Maaseutupiirin, jolle ilmoitetaan pakkohuutokaupan toimittamisesta, ei tarvitse saattaa maatilahallitukselle sen ratkaistavaksi 1 momentin mukaan kuuluvaa kiinteistön lunastamista koskevaa asiaa, milloin kysymys on kiinteistöstä, joka ei sovellu maaseutuelinkeinolain (/) tai muutoin valtion tarkoituksiin.
— — — — —

7 §

Tämän lain mukaan lunastetun kiinteistön käyttämisessä noudatetaan, mitä maaseutuelinkeinolaissa (/) on säädetty maan käyttämisestä.

Milloin lunastettu kiinteistö tai sen osa käytetään maaseutuelinkeinolain tarkoituksiin, se voidaan antaa kiinteistön entiselle omistajalle tai hänen aviopuolisollensa taikka heidän tai

jommankumman heistä perintökaaren (40/65) 2 luvussa tarkoitettulle sukulaiselle, ottolapselle tai kasvattilapselle taikka tällaisen henkilön aviopuolisolle, vaikka maaseutuelinkeinolain 7, 8 tai 13 §:ssä säädettyjä edellytyksiä ei olisikaan olemassa. Lunastettu kiinteistö tai sen osa voidaan antaa myös yhteisesti kahdelle tai useammalle henkilölle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettulle henkilölle voidaan muodostaa asuntotila tai -tontti. Asuntotilan tai tontin myyntihinnan korosta ja muista maksuehdoista säädetään asetuksella. Asuntotila tai -tontti voidaan muodostaa myös sellaiselle alueelle, johon maaseutuelinkeinolain säännöksiä ei sovelleta.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

7.

Laki**maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatilatalouden kehittämisrahastosta 16 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain (657/66) 3 §:n 1 ja 2 momentti näin kuuluvaksi:**3 §**

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttämisestä maatilatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen sekä niiden kehittämistä tarkoittavan toiminnan edistämiseen säädetään erikseen. Rahaston varoja voidaan käyttää myös muihin maatilatalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen kehittämistarkoituksiin eduskunnan tulo- ja menoarvion yhteydessä päättämässä rajoissa.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käytöllä on edistettävä maaseutuelinkeinolain (/) mukaisten tavoitteiden toteuttamista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

8.

Laki**perintökaaren 25 luvun 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1965 annetun perintökaaren (40/65) 25 luvun 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (612/89), näin kuuluvaksi:**4 §**

Jos tilanpidon jatkajan lisäksi muullakin jakohetkellä perillisasemassa olevalla perillisellä tai yleistestamentin saajalla on riittävät ammatilliset edellytykset maatalouselinkeinoon harjoittamiseen, maatilasta voidaan jaon yhteydessä osoittaa 2 §:ssä säädetyn ehdoin alueita tällaiselle perilliselle tai yleistestamentin saajalle itsenäisen elinkelpoisen maatalon muodostamista varten. Näin voidaan kuitenkin menetellä vain, jos alueiden erottamisella ei pois-

teta sovelialta tilanpidon jatkajalta ja tämän momentin mukaisesti alueita saavalta mahdollisuutta maaseutuelinkeinolain (/) ja Ahvenanmaalla vastaavan maakuntalainsäädännön mukaisiin tukitoimenpiteisiin jaon yhteydessä muodostuvien maatilojen osalta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

Helsingissä 21 päivänä syyskuuta 1990

Tasavallan Presidentti**MAUNO KOIVISTO**Ministeri *Ole Norrback*

1.

Laki**luontaiselinkeinolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun luontaiselinkeinolain (610/84), 7§, sekä *muutetaan* 8 §:n 2 momentti, 9, 16, 19, 22—24 §, 25 §:n 1 momentin johdantokappale ja 4 kohta, 28 §:n 1 momentti, 29—32 §, 33 §:n 2 momentti, 34 §:n 2 ja 3 momentti, 37 §, 38 §:n 1 momentti, 40 § ja 44 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 19 § osittain muutettuna 9 päivänä helmikuuta 1990 annetulla lailla (163/90), 25 §:n 1 momentin 4 kohta ja 31 § 31 päivänä toukokuuta 1985 annetussa laissa (436/85) ja 44 §:n 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1311/87), seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 §

Työttömyyskorvauksen rajoittaminen

Henkilölle, joka on tämän lain nojalla saanut tilan tai lisäalueen taikka rakennusavustusta, ei saa viitenä vuotena sanotun etuuden myöntämisestä lukien antaa työllisyyslain (946/71) mukaista työttömyyskorvausta.

(7 § kumotaan)

Valtioneuvosto voi, milloin siihen on erityistä aihetta, myöntää tiettyinä aikoina poikkeuksia 1 momentin säännöksestä.

8 §

Hankkimiskeinot

Tämän lain tarkoituksiin voidaan käyttää *porotilain* 24 §:n säännösten estämättä myös sanotun lain tarkoituksiin hankittua maata sekä maatilalain (188/77) tarkoituksiin muutoin kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain (391/78) nojalla hankittua maata.

Tämän lain tarkoituksiin voidaan käyttää maatilalain (188/77), *porotalouslain* (161/90) ja *maaseutuelinkeinolain* (/) tarkoituksiin *muulla tavoin* kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain (391/78) nojalla hankittua maata.

9 §

Ostomenettely

Hankittaessa tämän lain tarkoituksiin maata ostamalla ja vaihtamalla noudatetaan soveltuvin osin, mitä maatilalain 12, 15 ja 16 §:ssä on säädetty, kuitenkin niin, että ostosta päättää asianomaisen maatalouspiirin maataloustoimisto.

9 §

Ostomenettely

Hankittaessa tämän lain tarkoituksiin maata ostamalla ja vaihtamalla noudatetaan soveltuvin osin, mitä *maaseutuelinkeinolain* 36 §:ssä on säädetty, kuitenkin niin, että ostosta päättää *asianomainen maaseutupiiri*.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

Valtion tämän lain mukaan ostamaa kiinteää omaisuutta ei saa ulosmitata ulosottolain 4 luvun 26 §:n nojalla edellisen omistajan tai hänen saantomiehensä velasta, josta kiinteistö ei panttioikeuden nojalla tai muuten ole vastaamassa.

16 §

Maan käyttäminen muihin tarkoituksiin

Jos hankittua omaisuutta ei tarvita tämän lain tarkoituksiin, voidaan se käyttää maatalain tai kolttalain tarkoituksiin taikka käyttää muihin tarkoituksiin noudattaen, mitä oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia annetussa laissa (687/78) on säädetty.

19 §

Käyttösuunnitelmatoimitus

Hankittua maata koskevan käyttösuunnitelman laatii maatilalaissa tarkoitettu suunnittelutoimikunta maataloustoimiston määräyksestä käyttösuunnitelmatoimituksessa, jota koskeva menettelystä säädetään tarkemmin asetuksella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua käyttösuunnitelmaa laadittaessa on maatalain 9 §:n 1 momentissa tarkoitetuista kunnanvaltuuston suunnittelutoimikuntaan valitsemista jäsenistä yhden oltava saamelaisyntyinen, jos käyttösuunnitelma koskee Enontekiön, Inarin, Utsjoen tai Sodankylän kunnassa olevaa maata. Sanottu koskee myös hänen varamiestään.

16 §

Maan käyttäminen muihin tarkoituksiin

Jos hankittua omaisuutta ei tarvita tämän lain tarkoituksiin, voidaan se käyttää *maaseutuelinkeinolain, porotalouslain* tai kolttalain tarkoituksiin taikka käyttää muihin tarkoituksiin noudattaen, mitä oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia annetussa laissa (687/78) on säädetty.

19 §

Käyttösuunnitelmatoimitus

Hankittua maata koskevan käyttösuunnitelman laatii *kolmijäseninen* suunnittelutoimikunta *maaseutupiirin* määräyksestä. *Käyttösuunnitelman* laatimisessa noudatettavasta ilmoitus- ja muusta menettelystä säädetään tarkemmin asetuksella.

Käyttösuunnitelma voidaan laatia ilman suunnittelutoimikuntaa, jos 1 momentissa tarkoitettun määräyksen antanut viranomainen katsoo, ettei suunnitelman laatiminen toimikunnan toimesta ole tarpeen. Tällöin noudatettavasta menettelystä säädetään niin ikään tarkemmin asetuksella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun suunnittelutoimikunnan puheenjohtajana on maaseutupiirin maanmittausinsinööri ja muina jäseninä kaksi asianomaisen kunnan kunnanvaltuuston valitsemaa henkilöä. Ellei maaseutupiirissä ole maanmittausinsinööriä tai tämä on estynyt virkaansa hoitamasta, voi maatilahallitus määrätä suunnittelutoimikunnan puheenjohtajaksi muun maanmittausinsinöörin.

Kunnanvaltuuston valitsevat suunnittelutoimikunnan jäsenet sekä heidän varamiehensä valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan. Milloin käyttösuunnitelma koskee Enontekiön, Inarin, Utsjoen tai Sodankylän kunnassa olevaa maata, on kunnanvaltuuston valitsemista jäsenistä toisen sekä hänen varamiehensä oltava saamelaisyntyinen, kolttalaissa tarkoitetuilla alueilla syntyperäinen koltta.

Voimassa oleva laki

22 §

Käyttösuunnitelman alistaminen

Käyttösuunnitelma on alistettava maataloustoimiston vahvistettavaksi. Milloin maataloustoimisto katsoo, ettei käyttösuunnitelma ole asianmukainen, tai milloin käyttösuunnitelmaan tyytymätön asianosainen on tehnyt sitä vastaan muistutuksen taikka milloin omaisuutta on ehdotettu käytettäväksi muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin, on käyttösuunnitelma alistettava maatilahallituksen vahvistettavaksi. Muussa tapauksessa maataloustoimiston päätös on lopullinen.

Asianosaisella tarkoitetaan *I momentissa* henkilöä, joka on käyttösuunnitelmatoimituksessa hakenut tilaa, lisäaluetta tai *II §:ssä* tarkoitettua muuta aluetta, oikeutta tai osuutta. Käyttösuunnitelmatoimituksessa on asianosainen myös se kunta, jonka aluetta toimitus koskee.

Ehdellä I momentissa tarkoitettuun maatilahallituksen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

23 §

Maanmittaustoimitukset

Käyttösuunnitelman mukaisten alueiden muodostamisesta tiloiksi sekä tarpeellisista piirirajakäynneistä, tilusvaihdoista ja muista maanmittaustoimituksista samoin kuin niiden vireillepanemisesta ja niiden kustannusten suorittamisesta sekä suunnittelutoimikunnan puheenjohtajan oikeudesta suorittaa maanmittaustoimituksia on soveltuvin osin voimassa,

Ehdotus

Jos suunnittelutoimikunnassa ilmenee erimielisyyttä asian ratkaisemisesta, päätetään asia äänestämällä noudattaen samaa menettelyä kuin monijäsenisessä tuomioistuimessa.

22 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

Käyttösuunnitelman vahvistaa maaseutupiiri.

Milloin omaisuutta on ehdotettu käytettäväksi muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin, eikä maaseutupiirillä ole sen mukaan kuin erikseen on säädetty, oikeutta luovuttaa valtion maaomaisuutta, on käyttösuunnitelma tältä osin siirrettävä maatilahallituksen vahvistettavaksi.

Käyttösuunnitelman vahvistamista koskeva päätös voidaan antaa asianosaiselle tiedoksi postitse virkakirjeessä. Tiedoksisaannin katsotaan tällöin tapahtuneen, ellei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on asianosaisen ilmoittamalla osoitteella varustettuna jätetty postin kuljetettavaksi. Muutoin noudatetaan mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/66) on säädetty.

Asianosaisella tarkoitetaan henkilöä, joka on hakenut käyttösuunnitelman kohteena olevaa tilaa, lisäaluetta tai muuta aluetta, oikeutta tai osuutta. Niinikään asianosainen on myös se kunta, jonka aluetta toimitus koskee.

Maaseutupiirin tämän pykälän nojalla tekemään päätökseen saa hakea muutosta valittamalla maatilahallitukseen. Maatilahallituksen tämän pykälän nojalla antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Sanottu koskee myös maaseutupiirin päätöksen johdosta tehtyyn valitukseen annettua maatilahallituksen päätöstä.

23 §

Maanmittaustoimitukset

Käyttösuunnitelmaan liittyvistä maanmittaustoimituksista ja niiden kustannusten suorittamisesta on soveltuvin osin voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 43 §:n 1 ja 4 momentissa on säädetty.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

mitä maatilalain 28 sekä 30—34 §:ssä on säädetty.

24 §

Myyminen

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta, *hinnanperimispäätösten tekemisestä osuuksien ja oikeuksien luovutusten osalta*, hinnan uudelleen määäämisestä erehdyksen tai omaisuuden arvon olennaisesti muuttumisen johdosta, luovutuskirjan oikeaksi todistamisesta, lainhuudon hakemisesta sekä myyntihinnan, sen koron ja uloshakukulujen panttioikeudesta samoin kuin tämän vuoksi kiinnityksiä varten tehtävistä ilmoituksista on soveltuvin osin voimassa, mitä maatilalain 43—48 §:ssä on säädetty.

25 §

Lainat

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista voidaan maatilalain 50 §:ssä tarkoitettu tavoin myöntää tämän lain nojalla lainaa:

4) asuinrakennuksen rakentamista, laajentamista ja peruskorjausta varten (asuntolaina);

28 §

Myyntihinnat

Luontaiselinkeinotilan ja lisäalueen myyntihinnan maksuaika on *vähintään 10 ja enintään 20 vuotta* sekä vuotuinen korko kaksi prosenttia. Edellä 11 §:ssä tarkoitettujen muiden alueiden sekä osuuksien ja oikeuksien myyntihintojen maksuaika on enintään viisi vuotta sekä vuotuinen korko kahdeksan prosenttia.

24 §

Myyminen

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta, hinnan uudelleen määäämisestä erehdyksen tai omaisuuden arvon olennaisesti muuttumisen johdosta, luovutuskirjan oikeaksi todistamisesta, lainhuudon hakemisesta sekä myyntihinnan, sen koron ja uloshakukulujen panttioikeudesta samoin kuin tämän vuoksi *kiinnitysrekisteriin* tehtävistä ilmoituksista on soveltuvin osin voimassa, mitä *maaseutuelinkeinolain 44 ja 46 §:ssä* on säädetty.

25 §

Lainat

Maaseutuelinkeinolain 4 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdassa tarkoitettut luottolaitokset voivat maatilahallituksen osoittamista maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myöntää sanotun lain 26 §:ssä tarkoitettu tavoin tämän lain nojalla lainaa:

4) asuinrakennuksen rakentamista, laajentamista ja peruskorjausta *sekä asuinympäristön parantamista* varten (asuntolaina);

28 §

Myyntihinnat

Luontaiselinkeinotilan ja lisäalueen myyntihinnan maksuaika on enintään 30 vuotta. *Myyntihinnan* vuotuinen korko on neljä prosenttia. *Myyntihinta voi olla, hakijan olosuhteet huomioon ottaen, koroton enintään ensimmäiset 5 vuotta ja sen lyhennysten periminen voidaan aloittaa enintään 5 vuotta säännönmukaista ajankohtaa myöhemmin sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.* Edellä 11 §:ssä tarkoitettujen muiden alueiden sekä osuuksien myyntihintojen *osalta vastaava aika* on enintään 10 vuotta sekä vuotuinen korko kahdeksan prosenttia. *Myyntihintojen maksuajoista säädetään tarkemmin asetuksella.*

Voimassa oleva laki

29 §

Lainaehdot

Edellä 25 §:n 1 momentin ja 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua maanosto- ja sisarosuuslainaa voidaan myöntää enintään 85 prosenttia sanotuissa kohdissa tarkoitetun omaisuuden luovutushinnasta. Sanottujen lainojen takaisinmaksuaika on vähintään 10 ja enintään 20 vuotta sekä vuotuinen korko kaksi prosenttia.

Sellaisen kaupan rahoittamiseen, jossa hankittavan omaisuuden, *luotaiselinkeinon harjoittamiseen käytettynä*, luovutushinta ilmeisesti ylittää paikkakunnan käyvän hinnan, ei maanosto- ja sisarosuuslainaa saa myöntää.

Muiden kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettujen lainojen prosentuaalisista enimmäismääristä, takaisinmaksuajoista ja koroista on voimassa, mitä näistä seikoista on maatilalain 53, 65, 67, 68 ja 76 §:ssä tämän lain soveltamisalueella myönnettävien vastaavien lainojen osalta säädetty. Raivauslainan takaisinmaksuaika on kuitenkin vähintään 5 ja enintään 10 vuotta.

30 §

Muut luottoehdot

Lainojen myöntämismenettelystä, maksattamisesta, vakuuksista, valtion vastuusta, lainojen ja myyntihintojen takaisinperimisestä, lykkäysten myöntämisestä sekä lainojen hoitopalkkioiden määräytymisestä, niiden suorittamisesta ja takaisinperimisestä sekä lainojen valvonnasta samoin kuin muistakin lainoitusta ja myyntihintoja koskevista seikoista on tässä laissa säädettyin poikkeuksin soveltuvin osin voimassa, mitä maatilalain 54—58, 60, 65 ja 66 sekä 70 ja 71 §:ssä on vastaavista lainoista ja myyntihinnoista säädetty.

Ehdotus

29 §

Lainaehdot

Lainojen enimmäismäärät ovat:

1) maanosto- ja sisarosuuslainassa 85 prosenttia omaisuuden hankintahinnasta;

2) asuntolainassa 85 prosenttia ja rakentamislainassa 60 prosenttia hyväksytyin kustannusarvion määrästä; sekä

3) sähköistämislainassa 75 prosenttia ja muissa lainoissa enintään 60 prosenttia hyväksyttävän kustannusarvion tai hyväksyttävien kustannusten määrästä.

Sellaisen kaupan rahoittamiseen, jossa hankittavan omaisuuden luovutushinta ilmeisesti ylittää paikkakunnan käyvän hinnan, ei maanosto- ja sisarosuuslainaa saa myöntää.

Laina-aika on enintään 30 vuotta. Takaisinmaksuajoista säädetään tarkemmin asetuksella. Lainan korko on neljä prosenttia. Tuotantorakennuksen ja asuinrakennuksen rakentamiseen, peruskorjaamiseen ja laajentamiseen myönnettyt lainat sekä maanosto- ja sisarosuuslainat voivat olla, hakijan olosuhteet huomioon ottaen, korottomat enintään ensimmäiset 5 vuotta ja niiden lyhennysten periminen voidaan aloittaa enintään 5 vuotta säännönmukaista ajankohtaa myöhemmin sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

30 §

Muut ehdot

Lainojen ja avustusten myöntämismenettelystä, maksattamisesta, vakuuksista, valtion vastuusta, lainojen ja myyntihintojen takaisinperimisestä, lykkäysten myöntämisestä ja peruuttamisesta sekä lainojen hoitamisesta luotolaitokselle aiheutuvien kulujen korvaamisesta ja korvausten takaisinperimisestä sekä lainojen ja avustusten valvonnasta, samoin kuin muistakin lainoitusta, myyntihintoja ja avustuksia koskevista seikoista on tässä laissa säädettyin poikkeuksin soveltuvin osin voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 26 §:n 3 momentissa, 27 §:ssä, 29 §:n 3 ja 4 momentissa, 30—31 §:ssä, 32 §:n 3 momentissa, 47 §:ssä, 48 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 50—51 §:ssä on vastaavista lainoista ja myyntihinnoista sekä avustuksista säädetty.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

31 §

Luottojen koron korottaminen

Luontaiselinkeinotilan ja lisäalueen myyntihinnan sekä *muiden* lainojen kuin irtaimistolainojen vuotuinen korko voidaan lailla korottaa enintään vastaaviin tarkoituksiin annetuista ensisijaisista kiinnityslainoista yleisesti perittävän koron suuruiseksi.

32 §

Rakennuspaikalla suoritettavat tarkastukset

Rakennuspaikalla suoritettavista tarkastuksista sekä niistä rakennuttajalta perittävistä maksuista on voimassa vastaavasti, mitä maatilalain 61—63 §:ssä on säädetty.

33 §

Avustukset

Avustusten takaisinperimisestä on soveltuvien osin voimassa, mitä maatilalain 77 §:n 1 momentissa on säädetty.

34 §

Tienteko- ja vesihuoltotyöt

Valtion toimesta suoritettujen 1 momentissa tarkoitettujen töiden kustannuksista peritään tilan omistajalta se määrä, jolla tilan arvon tarkoitukseensa käytettynä voidaan katsoa nousseen sanottujen töiden johdosta, enintään kuitenkin 10 prosenttia tilan osalle tulneiden kustannusten määrästä. Perittävän määrän ta-

31 §

Myyntihinnan ja lainojen koron korottaminen

Luontaiselinkeinotilan ja lisäalueen myyntihinnan sekä lainojen vuotuista korkoa voidaan tarkistaa aikaisintaan kuudennen lainavuoden alusta lukien enintään kahdella prosenttiyksiköllä luoton syntymisen jälkeen yleisessä korkotasossa tapahtuneita muutoksia vastaavasti. Myyntihinnan ja lainojen koron tarkistamisesta päättää valtioneuvosto.

32 §

Rakennuspaikalla suoritettavat tarkastukset

Rakennuspaikalla suoritettavista tarkastuksista sekä niistä rakennuttajalta perittävistä maksuista on voimassa vastaavasti, mitä maaseutuelinkeinolain 48 §:n 2 ja 3 momentissa on säädetty.

Jos työtä, johon on myönnetty 26 §:ssä tarkoitettua avustusta, ei ole suoritettu asetuksella säädettyään määräjän kuluessa, voi maaseutupiiri velvoittaa avustuksen saajan tai hänen oikeudenomistajansa suorittamaan avustuksen kokonaan tai osittain takaisin valtiolle. Takaisin perittävä avustus saadaan riippumatta siitä, kuinka kauan on kulunut takaisinperimispäätöksestä, ottaa siitä tilasta, jonka hyväksi tehtävistä töistä on kysymys, samalla etuoikeudella kuin kiinteistöistä menevistä julkisoikeudellisista suorituksista on säädetty. Periminen saadaan toimittaa verojen ulosotosta säädettyssä järjestyksessä.

Valtion toimesta suoritettujen 1 momentissa tarkoitettujen töiden kustannuksista peritään tilan omistajalta se määrä, jolla tilan arvon tarkoitukseensa käytettynä voidaan katsoa nousseen sanottujen töiden johdosta, enintään kuitenkin 10 prosenttia tilan osalle tulneiden kustannusten määrästä. Perittävän määrän ta-

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

kaisinmaksuaika on 10 vuotta ja vuotuinen korko kolme prosenttia. Takaisinperinnästä päättää maatilahallitus.

Edellä 2 momentissa tarkoitetusta perittäväs-
tä määrästä, sen koron ja uloshakukulujen
panttioikeudesta sekä tämän vuoksi kiinnitys-
asiain pöytäkirjaan tehtävästä ilmoituksesta on
soveltuvin osin voimassa, mitä näistä seikoista
on maatilalain 48 §:n 2—4 momentissa *osuu-*
den hinnan osalta säädetty. Takaisinperintään
ja lykkäysten myöntämiseen, irtisanomiseen ja
muihinkin seikkoihin nähden, jotka liittyvät
kysymyksessä olevaan osuuteen, on tässä laissa
säädettyin poikkeuksin soveltuvin osin voimas-
sa, mitä maatilalaissa on osuuksien *hinnan*
osalta säädetty.

37 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman maatilahallituksen
lupaa luovutetaan luontaiselinkeino-tilan tai li-
säaluetta antamalla muodostetun vastaavan til-
lan taikka sen osan omistus- tai vuokraoikeus,
on mitätön. Ilman maatilahallituksen lupaa ei
tilaa myöskään saa osittaa tai jakaa. Milloin
saajana tulisi olemaan muu kuin 4, 5 ja 6 §:n
mukaan tukemiskelpoinen henkilö, *joka ei ole*
vakituisesti asunut viimeiset viisi vuotta 2 §:ssä
tarkoitettulla alueella, saa kyseisen luvan antaa
vain erityisen painavista syistä.

Tässä pykälässä säädettyt rajoitukset ovat
voimassa 30 vuotta siitä päivästä lukien, jona
tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on
allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on tilan
kiinnittäminen muun *oikeuden* kuin vuokraoi-
keuden vakuudeksi ja muu pantkipsipano velan
maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja
pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. Maati-
lahallitus voi, milloin siihen on *olosuhteet huo-*
miioon ottaen erityisiä syitä olemassa, vapaut-
taa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädetys-
tä rajoituksista. Kyseisten rajoitusten merkitse-
misestä maarekisteriin sekä niitä koskevista
ilmoituksista säädetään asetuksella.

Maatilahallitus voi liittää edellä tässä pykä-
lässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista kos-
kevaan päätökseen ehdon, että tämän lain

kaisinmaksuaika on 10 vuotta ja *sen* vuotuinen
korko on *neljä* prosenttia. Takaisinperinnästä
päättää *maaseutupiiri*.

Edellä 2 momentissa tarkoitetusta perittäväs-
tä määrästä, sen koron ja uloshakukulujen
panttioikeudesta sekä tämän vuoksi kiinnitys-
asiain pöytäkirjaan tehtävästä ilmoituksesta on
soveltuvin osin voimassa, mitä näistä seikoista
on *maaseutuelinkeinolain 46 §:ssä* säädetty.
Takaisinperintään ja lykkäysten myöntämi-
seen, irtisanomiseen ja muihinkin seikkoihin
nähden, jotka liittyvät kysymyksessä olevaan
osuuteen, on tässä laissa säädettyin poikkeuksin
soveltuvin osin voimassa, mitä *maaseutuelin-*
keinoissa on osuuksien osalta säädetty.

37 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman *maaseutupiirin* lu-
paa luovutetaan luontaiselinkeino-tilan tai lisä-
aluetta antamalla muodostetun vastaavan tilan
taikka sen osan omistus- tai vuokraoikeus, on
mitätön. Ilman *maaseutupiirin* lupaa ei tilaa
myöskään saa osittaa tai jakaa. Milloin saaja-
na tulisi olemaan muu kuin 4, 5 ja 6 §:n
mukaan tukemiskelpoinen henkilö, kyseisen lu-
van antaa *maatilahallitus ja se saadaan myön-*
tää vain erityisen painavista syistä.

Tässä pykälässä säädettyt rajoitukset ovat
voimassa 30 vuotta siitä päivästä lukien, jona
tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on
allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on tilan
kiinnittäminen muun kuin vuokraoikeuden va-
kuudeksi ja muu pantkipsipano velan maksami-
sen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuu-
tokaupalla myyminen sallittu. Maatilahallitus
voi, milloin siihen on erityisiä syitä olemassa,
vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä
säädettyistä rajoituksista. *Maaseutupiiri voi*
kuitenkin samoin edellytyksin vapauttaa tilan
tai sen osan mainituista rajoituksista niissä
tapauksissa, joissa maaseutupiiri antaa 1 mo-
mentin nojalla luovutusluvan. Kyseisten rajoi-
tusten merkitsemisestä maarekisteriin sekä nii-
tä koskevista ilmoituksista säädetään asetuksel-
la.

Maaseutupiiri ja maatilahallitus voivat liittää
edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja
vapauttamista koskevaan *päätökseensä* ehdon,

Voimassa oleva laki

mukainen laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osittain heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain mukainen rakennusavustus eikä sen myöntämisestä ole kulunut 15 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava takaisin.

38 §

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai rakennusavustusta saanut henkilö tai hänen oikeudenomistajansa tahi, jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella luontaiselinkeinotilalla, lisäaluetta antamalla muodostetulla tilalla tai niihin verrattavalla tilalla, voidaan tilaa rasittava jäljellä oleva valtion tai luottolaitoksen saaminen kokonaan tai osittain ja, sikäli kuin 15 vuotta ei ole kulunut avustuksen myöntämisestä, myös sanottu avustus tai osa siitä määrätä heti takaisin maksettavaksi. Edellä sanottu on vastaavasti voimassa myös, milloin tila, joka ei ole 37 §:ssä tai porotilalain 26 §:ssä tarkoitettujen rajoitusten alainen, tai sen osa on luovutettu muulle kuin maatilahallituksen hyväksymälle henkilölle.

40 §

Viittaussäännös

Valtion vapaudesta olla suorittamatta kunnallis- ja kirkollisveroa, käyttösuunnitelmaa laadittaessa sattuneen erehdyksen korjaamisesta, tässä laissa tarkoitettujen tehtäviä suorittavien henkilöiden virkavastuusta, *valtiota koskevista maksu- ja muista helpotuksista oikeudenkäynti-, lainhuuto- ja kiinnitysasioissa sekä saamisten etuoikeudesta* on vastaavasti noudatettava, mitä maatilalain 78—82 §:ssä on säädetty.

44 §

Asetuksen antaminen

Maatilahallitus voi antaa tätä lakia sekä 1 momentin nojalla annettavaa asetusta ja 4 §:n 2 momentin nojalla annettavaa valtioneuvos-

Ehdotus

että tämän lain mukainen laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osittain heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain mukainen rakennusavustus, eikä sen myöntämisestä ole kulunut 15 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava takaisin.

38 §

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai rakennusavustusta saanut henkilö tai hänen oikeudenomistajansa tahi, jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella luontaiselinkeinotilalla, lisäaluetta antamalla muodostetulla tilalla tai niihin verrattavalla tilalla, voidaan tilaa rasittava jäljellä oleva valtion tai luottolaitoksen saaminen kokonaan tai osittain ja, sikäli kuin 15 vuotta ei ole kulunut avustuksen myöntämisestä, myös sanottu avustus tai osa siitä määrätä heti takaisin maksettavaksi. Edellä sanottu on vastaavasti voimassa myös, milloin tila, joka ei ole 37 §:ssä tai porotilalain 26 §:ssä *säädettyjen* rajoitusten alainen, tai sen osa on luovutettu muulle kuin *maaseutupiirin* hyväksymälle henkilölle.

40 §

Viittaussäännös

Valtion vapaudesta olla suorittamasta kunnallis- ja kirkollisveroa, *asiakirjojen lähettämisestä*, käyttösuunnitelmaa laadittaessa sattuneen erehdyksen korjaamisesta ja tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittavien henkilöiden virkavastuusta on vastaavasti noudatettava, mitä *maaseutuelinkeinolain* 36 §:n 3 momentissa, 44 §:n 1 momentissa, 47 §:n 3 momentissa sekä 53 §:ssä säädetään.

Maatilahallitus voi antaa tätä lakia ja sen nojalla annettavaa asetusta ja 4 §:n 2 momentin nojalla annettavaa valtioneuvoston päätös-

Voimassa oleva laki

ton päätöstä tarkempia määräyksiä lainojen, avustusten ja muiden tässä laissa tarkoitettujen etuuksien myöntämisestä.

Ehdotus

tä *tarkemmat määräykset* lainojen, avustusten ja muiden tässä laissa tarkoitettujen etuuksien myöntämisestä. *Maatilahallitus vahvistaa* niin ikään *kauppa- ja velkakirjakaavat, hakemus- ja päätöskaavat sekä muut tämän lain toimeenpanoa varten tarpeelliset kaavat ja menettelytapohjeet.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 . Ennen tämän lain voimaantuloa myönnettyjen luottojen ja avustusten suhteen noudatetaan muiden kuin menettelytapojen osalta aikaisempia lain säännöksiä ja sopimuksen ehtoja.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat käyttösuunnitelmat vahvistaa maaseutupiiri.

Kunnanvaltuuston suunnittelutoimikuntaan valitsevat henkilöt toimivat tämän lain voimaantultua suunnittelutoimikunnan jäsenenä siihen saakka, kunnes kunnanvaltuusto on 19 §:n 4 momentin mukaisesti valinnut heidän sijaansa uudet jäsenet ja heille varamiehet. Vaali on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Edellä tarkoitettujen uudet jäsenet ja heidän varamiehensä on valittava siksi ajaksi, mikä valtuutettujen toimikaudesta on jäljellä.

2.

Laki**kolttalain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 24 päivänä elokuuta 1984 annetun kolttalain (611/84) 9 §, 12 §:n 1—3 momentti sekä 15 § näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

9 §

Suunnittelutoimikunta

Käyttösuunnitelmaa tämän lain tarkoituksiin käytettävästä maasta laadittaessa on maatilain (188/77) 9 §:n 1 momentissa tarkoitetuista kunnanvaltuuston suunnittelutoimikuntaan valitsemista jäsenistä kahden oltava kolttia. Sanoitus koskee myös heidän varamiehiään.

Ehdotus

9 §

Suunnittelutoimikunta

Käyttösuunnitelmaa tämän lain tarkoituksiin käytettävästä maasta laadittaessa on luontaiselinkeinolain 19 §:n 4 momentissa tarkoitettujen kunnanvaltuuston suunnittelutoimikuntaan valitsemien jäsenten ja heidän varamiestensä oltava syntyperäisiä kolttia.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman maatilahallituksen lupaa luovutetaan kolttatilan tahi sen osan omistus- tai vuokraoikeus, on mitätön. Ilman maatilahallituksen lupaa ei tilaa myöskään saa osittaa tai jakaa. Milloin, saajana tulisi olemaan muu kuin tämän lain mukaan tukemiskelpoinen koltta, saa kyseisen luvan antaa vain erityisen painavista syistä.

Edellä tässä pykälässä säädettyt rajoitukset ovat voimassa 30 vuotta siitä päivästä lukien, jona tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on kolttatilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu pantiksi-pano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. Maatilahallitus voi, milloin siihen on olosuhteet huomioon ottaen erityisiä syitä olemassa, vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädettyistä rajoituksista. Jos tämän lain mukainen tila on muodostettu liittämällä aluetta eräiden kolttien asuttamisesta annetun lain (273/55) 3 §:n mukaisten rajoitusten alaiseen tilaan, lakkaavat viimeksi mainitut rajoitukset ja tila tulee tämän pykälän mukaisten rajoitusten alaiseksi. Jos kysymys on kuitenkin luontaiselinkeinotilan muodostamisesta, tulee tila luontaiselinkeinolain 37 §:ssä säädettyjen rajoitusten alaiseksi. Kyseisten rajoitusten merkitsemisestä maarekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään asetuksella.

Maatilahallitus voi liittää edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain nojalla syntynyt laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osittain heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain nojalla rakennusavustusta eikä sen myöntämisestä ole kulunut 15 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava valtiolle takaisin.

12 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman *maaseutupiirin* lupaa luovutetaan kolttatilan tahi sen osan omistus- tai vuokraoikeus, on mitätön. Ilman *maaseutupiirin* lupaa ei tilaa myöskään saa osittaa tai jakaa. Milloin saajana tulisi olemaan muu kuin tämän lain 3 ja 4 §:n mukaan tukemiskelpoinen koltta, kyseisen luvan antaa *maatilahallitus ja se saadaan myöntää* vain erityisen painavista syistä.

Edellä tässä pykälässä säädettyt rajoitukset ovat voimassa 30 vuotta siitä päivästä lukien, jona tilasta tai lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on kolttatilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu pantiksi-pano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakkohuutokaupalla myyminen sallittu. Maatilahallitus voi, milloin siihen on olosuhteet huomioon ottaen erityisiä syitä olemassa, vapauttaa tilan tai sen osan tässä pykälässä säädettyistä rajoituksista. *Maaseutupiiri voi kuitenkin samoin edellytyksin vapauttaa tilan tai sen osan mainituista rajoituksista niissä tapauksissa, joissa maaseutupiiri antaa 1 momentin nojalla luovutusluvan.* Jos tämän lain mukainen tila on muodostettu liittämällä aluetta eräiden kolttien asuttamisesta annetun lain (273/55) 3 §:n mukaisten rajoitusten alaiseen tilaan, lakkaavat viimeksi mainitut rajoitukset ja tila tulee tämän pykälän mukaisten rajoitusten alaiseksi. Jos kysymys on kuitenkin luontaiselinkeinotilan muodostamisesta, tulee tila luontaiselinkeinolain 37 §:ssä säädettyjen rajoitusten alaiseksi. Kyseisten rajoitusten merkitsemisestä maarekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään asetuksella.

Maaseutupiiri ja maatilahallitus voivat liittää edellä tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain nojalla syntynyt laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osaksi heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain nojalla rakennusavustusta eikä sen myöntämisestä ole kulunut 15 vuotta, voidaan päätökseen myös liittää ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava valtiolle takaisin.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

15 §

Verovapaus

Valtion verovapausesta tämän lain tarkoituksiin hankitun maan osalta on vastaavasti voimassa, mitä maatilalain 78 §:ssä on säädetty.

15 §

Verovapaus

Valtion verovapausesta tämän lain tarkoituksiin hankitun maan osalta on vastaavasti voimassa, mitä *maaseutuelinkeinolain* 53 §:ssä on säädetty.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

Ennen tämän lain voimaantuloa annettujen luottojen ja avustusten suhteen noudatetaan muiden kuin menettelytapojen osalta aikaisempia lain säännöksiä ja sopimuksen ehtoja.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat käyttösuunnitelmat vahvistaa maaseutupiiri.

Kunnanvaltuuston suunnittelutoimikuntaan valitsemat henkilöt toimivat tämän lain voimaantulua suunnittelutoimikunnan jäseninä siihen saakka, kunnes kunnanvaltuusto on tämän lain 9 §:n ja luontaiselinkeinolain 19 §:n 4 momentin mukaisesti valinnut heidän sijaansa uudet jäsenet ja heille varamiehet. Vaali on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Edellä tarkoitettut uudet jäsenet ja heidän varamiehensä on valittava siksi ajaksi, mikä valtuutettujen toimikaudesta on jäljellä.

3.

Laki**porotalouslain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun porotalouslain (161/90) 5 §, muutetaan 7 §:n 3 momentti, 8, 9 ja 11 §, 12 §:n 1 ja 3 momentti, 15—17 §, 18 §:n johdantokappale ja 4 kohta, 20 §, 21 §:n 1 momentti, 22—25 §, 26 §:n 1 ja 2 momentti, 31 §, 32 §:n 1 momentti, 34 §, 41 §:n 2 momentti ja 43 § sekä

lisätään 12 §:ään uusi 4 ja 5 momentti sekä lakiin uusi 34 a § seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

5 §

Työttömyyskorvauksen rajoittaminen

Henkilölle, joka on tämän lain nojalla saanut rakennusavustusta asuinrakennuksen rakentamista, laajentamista tai peruskorjausta varten, ei saa viitenä vuotena sanotun etuuden myöntämisestä lukien antaa työttömyysturvain (602/84) mukaista työttömyyskorvausta.

(5 § kumotaan)

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Valtioneuvosto voi, milloin siihen on erityistä aihetta, myöntää tiettyinä aikoina poikkeuksia 1 momentin säännöksestä.

7 §

Soveltamisalaa koskevat rajaukset

Jäljempänä mainituin poikkeuksin ei tämän lain mukaisia toimenpiteitä saa myöskään kohdistaa porotilalaissa (590/69) tarkoitetun porotilan tai sanotun lain 8 §:n 2 momentissa tarkoitetun tilan taikka tilan, jota varten on annettu mainitun lain 19 tai 20 §:n mukainen rakennus- tai lisärakennuspalkkio, omistajan tai haltijan hyväksi.

8 §

Maan hankkiminen

Tämän lain tarkoituksiin voidaan hankkia maata ostamalla ja vaihtamalla tiloja, tilanosia, osuuksia ja oikeuksia. Lisäksi tämän lain tarkoituksiin voidaan käyttää porotilalain sekä maatilalain (188/77) tarkoituksiin muulla tavoin kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain (391/78) nojalla hankittua maata.

9 §

Ostomenettely

Hankittaessa maata tämän lain tarkoituksiin ostamalla ja vaihtamalla noudatetaan soveltuvin osin, mitä maatilalain 12, 13, 15 ja 16 §:ssä on säädetty, kuitenkin niin, että ostosta päättää asianomainen maatalouspiiri.

11 §

Maan käyttäminen muihin tarkoituksiin

Jos hankittua omaisuutta ei tarvita tämän lain tarkoituksiin, voidaan se käyttää maatilalain tarkoituksiin taikka käyttää muihin tarkoituksiin noudattaen, mitä oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia annetussa laissa (687/78) on säädetty.

8 §

Maan hankkiminen

Tämän lain tarkoituksiin voidaan hankkia maata ostamalla ja vaihtamalla tiloja, tilanosia, osuuksia ja oikeuksia. Lisäksi tämän lain tarkoituksiin voidaan käyttää porotilalain sekä maatilalain (188/77) ja maaseutuelinkeinolain (/) tarkoituksiin muulla tavoin kuin oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain (391/78) nojalla hankittua maata.

9 §

Ostomenettely

Hankittaessa maata tämän lain tarkoituksiin ostamalla ja vaihtamalla noudatetaan soveltuvin osin, mitä maaseutuelinkeinolain 36 §:ssä on säädetty, kuitenkin niin, että ostosta päättää asianomainen maaseutupiiri.

Valtion tämän lain mukaan ostamaa kiinteää omaisuutta ei saa ulosmitata ulosottolain 4 luvun 26 §:n nojalla edellisen omistajan tai hänen saantomiehensä velasta, josta kiinteistö ei panttioikeuden nojalla tai muuten ole vastaamassa.

11 §

Maan käyttäminen muihin tarkoituksiin

Jos hankittua omaisuutta ei tarvita tämän lain tarkoituksiin, voidaan se käyttää maaseutuelinkeinolain tai luontaiselinkeinolain tarkoituksiin taikka käyttää muihin tarkoituksiin noudattaen, mitä oikeudesta luovuttaa valtion maaomaisuutta ja tuloatuottavia oikeuksia annetussa laissa (687/78) on säädetty.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

Käyttösuunnitelmatoimitus

Hankittua maata koskevan käyttösuunnitelman laatii maatilalaissa tarkoitettu suunnittelu-
toimikunta maatalouspiirin tai, jos kysymys on
maasta, joka on hankittu maatilalain tarkoi-
tuksiin, maatilahallituksen määräyksestä käyt-
tösuunnitelmatoimituksessa, jota koskevasta
menettelystä säädetään tarkemmin asetuksella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua käyttö-
suunnitelmaa laadittaessa on maatilalain 9 §:n
1 momentissa tarkoitetuista kunnanvaltuuston
suunnittelutoimikuntaan valitsemista jäsenistä
vähintään yhden oltava saamelais syntynyt,
milloin käyttösuunnitelma koskee Enontekiön,
Inarin, Utsjoen tai Sodankylän kunnassa ole-
vaa maata. Sanottu koskee myös hänen vara-
miestään.

15 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

Käyttösuunnitelma on alistettava maatalous-
piirin vahvistettavaksi. Milloin maatalouspiiri
katsoo, ettei käyttösuunnitelma ole asianmu-
kainen, tai milloin käyttösuunnitelmaan tyyty-
mätön asianosainen on tehnyt sitä vastaan
muistutuksen taikka milloin omaisuutta on
ehdotettu käytettäväksi muuhun kuin tämän
lain tarkoituksiin, käyttösuunnitelma on alis-
tettava maatilahallituksen vahvistettavaksi.
Muussa tapauksessa maatalouspiirin päätös on
lopullinen.

12 §

Käyttösuunnitelmatoimitus

Hankittua maata koskevan käyttösuunnitel-
man laatii kolmijäseninen suunnittelutoimi-
kunta maaseutupiirin määräyksestä. Käyttö-
suunnitelman laatimisessa noudatettavasta il-
moitus- ja muusta menettelystä säädetään tar-
kemmin asetuksella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun suunnittelu-
toimikunnan puheenjohtajana on maaseutupii-
rin maanmittausinsinööri ja muina jäseninä
asianomaisen kunnanvaltuuston valitsemat
henkilöt. Ellei maaseutupiirissä ole maanmit-
tausinsinööriä tai tämä on estynyt virkaansa
hoitamasta, voi maatilahallitus määrätä suun-
nittelutoimikunnan puheenjohtajaksi muun
maanmittausinsinöörin.

Kunnanvaltuuston valitsemat jäsenet sekä
heidän varamiehensä valitaan neljäksi vuodeksi
kerrallaan. Kunnanvaltuuston valitsemista jä-
senistä tulee toisen ja hänen varamiehensä olla
porotalouden harjoittaja. Milloin käyttösuun-
nitelma koskee Enontekiön, Inarin, Utsjoen tai
Sodankylän kunnassa olevaa maata, on kun-
nanvaltuuston valitsemista jäsenistä toisen ja
hänen varamiehensä oltava saamelais syntyi-
nen. Milloin käyttösuunnitelma koskee koltta-
lain 2 §:ssä tarkoitettua aluetta, on kunnanval-
tuuston valitsemista jäsenistä toisen ja hänen
varamiehensä oltava syntyperäinen koltta.

Jos suunnittelutoimikunnassa ilmenee eri-
mielisyyttä asian ratkaisemisesta, päätetään
asia äänestämällä noudattaen samaa menette-
lyä kuin monijäsenisessä tuomioistuimessa.

15 §

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

Käyttösuunnitelman vahvistaa maaseutupii-
ri.

Milloin omaisuutta on ehdotettu käytettä-
väksi muuhun kuin tämän lain tarkoituksiin,
eikä maaseutupiirillä ole sen mukaan kuin
erikseen on säädetty, oikeutta luovuttaa val-
tion maaomaisuutta, on käyttösuunnitelma täl-
tä osin alistettava maatilahallituksen vahvistet-
tavaksi.

Käyttösuunnitelman vahvistamista koskeva
päätös voidaan antaa asianosaiselle tiedoksi
postitse virkakirjeessä. Tiedoksisaannin katso-
taan tällöin tapahtuneen, ellei muuta näytetä,

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun päätös on asianosaisen ilmoittamalla osoitteella varustettuna jätetty postin kuljetettavaksi. Muutoin noudatetaan, mitä tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/66) on säädetty.

Asianosaisella tarkoitetaan 1 momentissa henkilöä, joka on käyttösuunnitelmatoimituksessa hakenut lisäaluetta tai 10 §:ssä tarkoitettua muuta aluetta, oikeutta tai osuutta. Käyttösuunnitelmatoimituksessa on asianosainen myös se kunta, jonka aluetta toimitus koskee.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun maatilahallituksen päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Maatilahallituksen tämän pykälän nojalla antamaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Sanottu koskee myös maaseutupiirin päätöksen johdosta tehtyyn valitukseen annettua maatilahallituksen päätöstä.

16 §

Maanmittaustoimitukset

Käyttösuunnitelman mukaisten alueiden muodostamisesta tiloiksi sekä tarpeellisista piirirajankäynneistä, tilusvaihdosta ja muista maanmittaustoimituksista samoin kuin niiden vireillepanemisesta ja niiden kustannusten suorittamisesta on *soveltuvin osin* voimassa, mitä maatilalain 28 sekä 30—34 §:ssä on säädetty.

16 §

Maanmittaustoimitukset

Käyttösuunnitelmaan liittyvistä maanmittaustoimituksista ja niiden kustannusten suorittamisesta on voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 43 §:n 1 ja 4 momentissa on säädetty.

17 §

Myyminen

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta, *hinnanperimispäätösten tekemisestä osuuksien ja oikeuksien luovutusten osalta*, hinnan uudelleen määrittämisestä erehdyksen tai omaisuuden arvon olennaisesti muuttumisen johdosta, luovutuskirjan oikeaksi todistamisesta, lainhuudon hakemisesta sekä myyntihinnan, sen koron ja uloshakukulujen panttioikeudesta samoin kuin tämän vuoksi kiinnitysrekisteriä varten tehtävistä ilmoituksista on *soveltuvin osin* voimassa, mitä maatilalain 43—48 §:ssä on säädetty.

17 §

Myyminen

Kauppakirjojen laatimisesta ja allekirjoittamisesta, hinnan uudelleen määrittämisestä erehdyksen tai omaisuuden arvon olennaisesti muuttumisen johdosta, luovutuskirjan oikeaksi todistamisesta, lainhuudon hakemisesta sekä myyntihinnan, sen koron ja uloshakukulujen panttioikeudesta samoin kuin tämän vuoksi *kiinnitysasiain pöytäkirjaa* varten tehtävistä ilmoituksista on *soveltuvin osin* voimassa, mitä *maaseutuelinkeinolain 44 ja 46 §:ssä* on säädetty.

18 §

Lainat

Maatilatalouden kehittämisrahaston varoista voidaan maatilalain 50 §:ssä tarkoitettu tavoin myöntää tämän lain nojalla lainaa:

18 §

Lainat

Maaseutuelinkeinolain 4 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdassa tarkoitettut luottolaitokset voivat maatilahallituksen osoittamista maatilatalouden kehittämisrahaston varoista myöntää sanotun lain 26 §:ssä tarkoitettu tavoin tämän lain nojalla lainaa:

Voimassa oleva laki

4) asuinrakennuksen rakentamista, laajentamista ja peruskorjausta varten (asuntolainaa);

20 §

Lainoin ja avustuksin tuettavat tilat

Maanostolainaa ei saa myöntää tilan tai alueen hankkimista varten, jos tilan tai, mikäli kysymys on lisäalueen hankkimisesta, muodostuvan tilan metsän vuotuinen kestävä hakkuumäärä ylittää 75 kiintokuutiometriä. Muitakaan tämän lain mukaisia etuuksia ei saa antaa sanottua suurempaa tilaa varten.

Edellä 18 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua rakentamislainaa ja 8 kohdassa tarkoitettua irtaimistolainaa sekä 19 §:n 1 momentissa tarkoitettua rakennusavustusta muuhun kuin asuinrakennustyöhön ja irtaimistoavustusta saadaan lisäksi myöntää 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja tiloja varten.

21 §

Myyntihinnat

Porotaloustilaan liitettävän lisäalueen myyntihinnan maksuaika on vähintään seitsemän ja enintään 20 vuotta sekä vuotuinen korko kolme prosenttia. Edellä 10 §:ssä tarkoitettujen muiden alueiden sekä osuuksien ja oikeuksien myyntihintojen maksuaika on enintään viisi vuotta sekä vuotuinen korko kahdeksan prosenttia.

Ehdotus

4) asuinrakennuksen rakentamista, laajentamista ja peruskorjausta sekä asuinympäristön parantamista varten (asuntolainaa);

20 §

Lainoin ja avustuksin tuettavat tilat

Maanostolainaa ei saa myöntää tilan tai alueen hankkimista varten, jos tilan tai, mikäli kysymys on lisäalueen hankkimisesta, muodostuvan tilan metsän vuotuinen puuntuotto ylittää 150 kiintokuutiometriä kestävä hakkuumäärä soveltaen. Muitakaan tämän lain mukaisia etuuksia ei saa antaa sanottua suurempaa tilaa varten. Rakennusavustusta asuinrakennusta varten annettaessa vastaava enimmäistuotto on kuitenkin 75 kiintokuutiometriä sikäli kuin kysymys ei ole porotalain mukaisiin maankäyttötoimenpitein tuetusta sanottua suuremmasta tilasta. Lisäaluetta annettaessa on lisäksi noudatettava, mitä 10 §:ssä on säädetty.

21 §

Myyntihinnat

Porotaloustilaan liitettävän lisäalueen myyntihinnan maksuaika on enintään 30 vuotta. Myyntihinnan vuotuinen korko on neljä prosenttia. Myyntihinta voi olla, hakijan olosuhteet huomioon ottaen, koroton enintään ensimmäiset 5 vuotta ja sen lyhennysten periminen voidaan aloittaa enintään 5 vuotta säännönmukaista ajankohtaa myöhemmin sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään. Edellä 10 §:ssä tarkoitettujen muiden alueiden sekä osuuksien ja oikeuksien myyntihintojen maksuaika on enintään kymmenen vuotta sekä vuotuinen korko kahdeksan prosenttia. Takaisinmaksuajoista säädetään tarkemmin asetuksella.

Voimassa oleva laki

22 §

Lainaehdot

Edellä 18 §:ssä tarkoitettujen lainojen prosentuaalisista enimmäismääristä, takaisinmaksuajoista ja koroista on voimassa, mitä näistä seikoista on maatilalain 53, 65, 67 ja 68 §:ssä tämän lain soveltamisalueella myönnettävien vastaavien lainojen osalta säädetty, kuitenkin niin, että maanosto- ja sisarosuuslainaa voidaan myöntää enintään 85 prosenttia sanotuisa säännöksissä tarkoitettua omaisuuden luovutushinnasta. Sanottujen lainojen takaisinmaksuaika on vähintään seitsemän ja enintään 20 vuotta sekä vuotuinen korko kolme prosenttia.

23 §

Muut luottoehdot

Lainojen myöntämismenettelystä, maksattamisesta, vakuuksista, valtion vastuusta, lainojen ja myyntihintojen takaisinperimisestä, lykkäysten myöntämisestä ja peruuttamisesta sekä lainojen hoitopalkkioiden määräytymisestä, niiden suorittamisesta ja takaisinperimisestä sekä lainojen valvonnasta samoin kuin muistakin lainoitusta ja myyntihintoja koskevista seikoista on tässä laissa säädettyin poikkeuksin soveltuvien osin voimassa, mitä maatilalain 54—58, 60, 65, 66, 70 ja 71 §:ssä on vastaavista lainoista ja myyntihinnoista säädetty.

Ehdotus

22 §

Lainaehdot

Lainojen enimmäismäärät ovat:

1) maanosto- ja sisarosuuslainassa 85 prosenttia omaisuuden hankintahinnasta;

2) asuntolainassa 85 prosenttia ja rakentamislainassa 60 prosenttia hyväksyttävän kustannusarvion määrästä;

3) sähköistämislainassa 75 prosenttia ja muissa lainoissa 60 prosenttia hyväksyttävän kustannusarvion tai hyväksyttävien kustannusten määrästä.

Sellaisen kaupan rahoittamiseen, jossa hankittavan omaisuuden luovutushinta ilmeisesti ylittää paikkakunnan käyvän hinnan, ei maanosto- ja sisarosuuslainaa saa myöntää.

Laina-aika on enintään 30 vuotta. Takaisinmaksuajoista säädetään tarkemmin asetuksella. Lainan korko on neljä prosenttia. Tuotantorakennuksen ja asuinrakennuksen rakentamiseen, peruskorjaamiseen ja laajentamiseen myönnettyt lainat sekä maanostoon myönnettyt lainat voivat olla, hakijan olosuhteet huomioon ottaen, korottomat enintään ensimmäiset 5 vuotta ja niiden lyhennysten periminen voidaan aloittaa enintään 5 vuotta säännönmukaista ajankohtaa myöhemmin sen mukaan kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

23 §

Muut ehdot

Lainojen ja avustusten myöntämismenettelystä, maksattamisesta, vakuuksista, valtion vastuusta, lainojen ja myyntihintojen takaisinperimisestä, lykkäysten myöntämisestä ja peruuttamisesta sekä lainojen hoitamisesta luotolaitokselle aiheutuvien kulujen korvaamisesta ja korvausten takaisin perimisestä sekä lainojen ja avustusten valvonnasta samoin kuin muistakin lainoitusta, myyntihintoja ja avustuksia koskevista seikoista on tässä laissa säädettyin poikkeuksin soveltuvien osin voimassa, mitä maaseutuelinkeinolain 26 §:n 3 momentissa, 27 §:ssä, 29 §:n 3 ja 4 momentissa, 30—31 §:ssä, 32 §:n 3 momentissa, 47 §:ssä, 48 §:n 1 ja 4 momentissa sekä 50—51 §:ssä on vastaavista lainoista ja myyntihinnoista sekä avustuksista säädetty.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

24 §

Luottojen koron korottaminen

Lisäalueen myyntihinnan sekä muiden lainojen kuin irtaimistolainojen vuotuinen korko voidaan lailla korottaa enintään vastaaviin taroituksiin annetuista ensijaisista kiinnityslainoista yleisesti perittävän koron suuruiseksi.

24 §

Lainojen koron korottaminen

Porotaloustilan ja lisäalueen myyntihinnan sekä lainojen vuotuista korkoa voidaan tarkistaa aikaisintaan kuudennen lainavuoden alusta lukien enintään kahdella prosenttiyksiköllä luoton syntymisen jälkeen yleisessä korkotassossa tapahtuneita muutoksia vastaavasti. Myyntihinnan ja lainojen koron tarkistamiseksi päättää valtioneuvosto.

25 §

Rakennuspaikalla suoritettavat tarkastukset

Rakennuspaikalla suoritettavista tarkastuksista sekä niistä rakennuttajalta perittävistä maksuista on voimassa vastaavasti, mitä maatilalain 61—63 §:ssä on säädetty.

25 §

Rakennuspaikalla suoritettavat tarkastukset

Rakennuspaikalla suoritettavista tarkastuksista sekä niistä rakennuttajalta perittävistä maksuista on voimassa vastaavasti, mitä maaseutuelinkeinolain 48 §:n 2 ja 3 momentissa on säädetty.

26 §

Avustukset

Avustusten prosentuaalisista enimmäismääristä säädetään tarkemmin asetuksella. Avustus voi olla enintään 40 prosenttia, *tienteko- ja vesihuoltotöiden osalta kuitenkin enintään 60 prosenttia* hyväksyttävistä kustannuksista. Milloin avustuksen ohella myönnetään myös lainaa, saa avustuksen ja lainan yhteismäärä kattaa mainitut kustannukset kokonaisuudessaankin.

26 §

Avustukset

Avustusten prosentuaalisista enimmäismääristä säädetään tarkemmin asetuksella. Avustus voi kuitenkin olla enintään 60 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista. Milloin avustuksen ohella myönnetään myös lainaa, saa avustuksen ja lainan yhteismäärä kattaa mainitut kustannukset kokonaisuudessaankin.

Avustusten takaisinperimisestä on soveltuvin osin voimassa, mitä maatilalain 77 §:n 1 momentissa on säädetty.

Jos työtä, johon on myönnetty tässä laissa tarkoitettua avustusta, ei ole suoritettu asetuksella säädettyään määrääjän kuluessa, voi maaseutupiiri velvoittaa avustuksen saajan tai hänen oikeudenomistajansa suorittamaan avustuksen kokonaan tai osittain takaisin valtiolle. Takaisin perittävä avustus saadaan riippumatta siitä, kuinka kauan on kulunut takaisinperispäätöksestä, ottaa siitä tilasta, jonka hyväksi tehtävistä töistä on kysymys, samalla etuoikeudella kuin kiinteistöistä menevistä julkisoikeudellisista suorituksista on säädetty. Periminen saadaan toimittaa verojen ulosotosta säädettyssä järjestyksessä.

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

31 §

Omistusoikeuden rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman maatilahallituksen lupaa luovutetaan lisäaluetta antamalla muodostettu porotaloustila taikka sen osan omistus- tai vuokraoikeus, on mitätön. Ilman maatilahallituksen lupaa ei tällaista tilaa myöskään saa osittaa tai jakaa. Milloin saajana tulisi olemaan henkilö, joka 3 §:n mukaan ei ole tukemiskelpoinen ja joka ei ole vakituisesti asunut viimeistä viittä vuotta 2 §:ssä tarkoitulla alueella, saa kyseisen luvan myöntää vain erityisistä syistä.

Edellä 1 momentissa säädetty rajoitukset ovat voimassa 15 vuotta siitä päivästä lukien, jona lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on tilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu pantkipsipano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakko-huutokaupalla myyminen sallittu. Maatilahallitus voi, milloin siihen on erityisiä syitä, vapauttaa tilan tai sen osan 1 momentissa säädettyistä rajoituksista. Kyseisten rajoitusten merkitsemisestä maarekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään asetuksella.

Maatilahallitus voi liittää tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain mukainen laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osittain heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain mukainen rakennusavustus eikä sen myöntämisestä ole kulunut 15 vuotta, voidaan päätökseen liittää myös ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava takaisin.

32 §

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai rakennusavustusta saanut henkilö tai hänen oikeudenomistajansa tai, jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella porotaloustilalla, voidaan tilaa rasittava jäljellä oleva valtion tai

31 §

Rajoitukset

Oikeustoimi, jolla ilman *maaseutupiiriin* lupaa luovutetaan lisäaluetta antamalla muodostettu porotaloustila taikka sen osan omistus- tai vuokraoikeus, on mitätön. Ilman *maaseutupiiriin* lupaa ei tällaista tilaa myöskään saa osittaa tai jakaa. Milloin saajana tulisi olemaan henkilö, joka 3 §:n mukaan ei ole tukemiskelpoinen, kyseisen luvan antaa *maatilahallitus ja se saadaan myöntää* vain erityisistä syistä.

Edellä 1 momentissa säädetty rajoitukset ovat voimassa 15 vuotta siitä päivästä lukien, jona lisäalueesta tehty kauppakirja on allekirjoitettu. Rajoitusten estämättä on tilan kiinnittäminen muun oikeuden kuin vuokraoikeuden vakuudeksi ja muu pantkipsipano velan maksamisen vakuudeksi sekä ulosmittaus ja pakko-huutokaupalla myyminen sallittu. Maatilahallitus voi, milloin siihen on erityisiä syitä, vapauttaa tilan tai sen osan 1 momentissa säädettyistä rajoituksista. *Maaseutupiiri voi kuitenkin samoin edellytyksin vapauttaa tilan tai sen osan mainituista rajoituksista niissä tapauksissa, joissa maaseutupiiri antaa 1 momentin nojalla luovutuslupan.* Kyseisten rajoitusten merkitsemisestä maarekisteriin sekä niitä koskevista ilmoituksista säädetään asetuksella.

Maaseutupiiri ja maatilahallitus voivat liittää tässä pykälässä tarkoitettua lupaa ja vapauttamista koskevaan päätökseen ehdon, että tämän lain mukainen laina tai myyntihintasaaminen on kokonaan tai osittain heti maksettava takaisin korkoineen. Jos tilaa varten on myönnetty tämän lain mukainen rakennusavustus eikä sen myöntämisestä ole kulunut 15 vuotta, voidaan päätökseen liittää myös ehto, että sanottu avustus tai osa siitä on heti maksettava takaisin.

32 §

Eräät lisäehdot

Milloin tämän lain nojalla maata, luottoa tai rakennusavustusta saanut henkilö tai hänen oikeudenomistajansa tai, jos heitä on useita, kukaan heistä ei ole kolmeen vuoteen vakituisesti asunut asianomaisella porotaloustilalla, voidaan tilaa rasittava jäljellä oleva valtion tai

Voimassa oleva laki

luottolaitoksen saaminen kokonaan tai osittain ja, sikäli kuin 15 vuotta ei ole kulunut avustuksen myöntämisestä, myös sanottu avustus tai osa siitä määrätä heti takaisin maksettavaksi. Edellä sanottu on vastaavasti voimassa myös, milloin porotaloustila, joka ei ole 31 §:ssä tarkoitettujen rajoitusten alainen, tai sen osa on luovutettu muulle kuin maatilahallituksen hyväksymälle henkilölle.

34 §

Viittaussäännös

Valtion vapaudesta olla suorittamatta kunnallis- ja kirkollisveroa, käyttösuunnitelmaa laadittaessa sattuneen erehdyksen korjaamisesta, tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittavien henkilöiden virkavastuusta, *valtiota koskevista maksu- ja muista helpotuksista oikeudenkäynti-, lainhuuto- ja kiinnitysasioissa sekä saamisten etuoikeudesta* on vastaavasti voimassa, mitä maatilalain 78—82 §:ssä on säädetty.

Ehdotus

luottolaitoksen saaminen kokonaan tai osittain ja, sikäli kuin 15 vuotta ei ole kulunut avustuksen myöntämisestä, myös sanottu avustus tai osa siitä määrätä heti takaisin maksettavaksi. Edellä sanottu on vastaavasti voimassa myös, milloin porotaloustila, joka ei ole 31 §:ssä tarkoitettujen rajoitusten alainen, tai sen osa on luovutettu muulle kuin *maaseutupiirin* hyväksymälle henkilölle.

34 §

Viittaussäännös

Valtion vapaudesta olla suorittamatta kunnallis- ja kirkollisveroa, *asiakirjojen lähettämisestä*, käyttösuunnitelmaa laadittaessa sattuneen erehdyksen korjaamisesta ja tässä laissa tarkoitettuja tehtäviä suorittavien henkilöiden virkavastuusta on vastaavasti *noudatettava*, mitä *maaseutuelinkeinolain* 36 §:n 3 momentissa, 44 §:n 1 momentissa, 47 §:n 3 momentissa sekä 53 §:ssä säädetään.

34 a §

Etusijajärjestys

Tämän lain 17 §:ssä ja 26 §:n 2 momentissa tarkoitettu saamisten etuoikeus ei aiheuta muutosta niiden oikeuteen, joilla on ennen tämän lain voimaantuloa vireille pannun hakemuksen nojalla vahvistettu kiinnitys tai vuokraoikeuden rekisteröiminen tahi sitä ennen syntynyt maksamattoman kauppahinnan panttioikeus taikka muu kiinnittämättä voimassa oleva panttioikeus kiinteistöön.

41 §

Erät aikaisemman lainsäädännön mukaiset toimenpiteet ja oikeussuhteet

Aikaisemman lain säännöksiä noudatetaan niin ikään niiden asioiden osalta, jotka muutoinkin liittyvät porotilalain täytäntöönpanoon ja joista ei tässä luvussa ole toisin säädetty. Sanottu koskee myös valtion verovapauksia ja maksuhelpotuksia sekä tilojen rajoituksia. Porotilalain mukaista tilaa, jolle on annettu yksinomaan sanotun lain 7 a §:n 2 momentissa tarkoitettu rakennuspaikka, koskevat porotila-

Aikaisemman lain säännöksiä noudatetaan niin ikään niiden asioiden osalta, jotka muutoinkin liittyvät porotilalain täytäntöönpanoon ja joista ei tässä luvussa ole toisin säädetty. Sanottu koskee myös valtion verovapauksia ja maksuhelpotuksia sekä tilojen rajoituksia. Porotilalain mukaista tilaa, jolle on annettu yksinomaan sanotun lain 7 a §:n 2 momentissa tarkoitettu rakennuspaikka, koskevat porotila-

Voimassa oleva laki

lain 26 §:ssä tarkoitetut rajoitukset lakkaavat kuitenkin tämän lain voimaan tullessa.

Ehdotus

lain 26 §:ssä tarkoitetut rajoitukset lakkaavat kuitenkin tämän lain voimaan tullessa. *Valtion saamisten siirtäminen, valtion saamisten sekä avustusten takaisin periminen, tilan tai sen osan rajoituksista ja panttivastuusta vapauttaminen, luovutuslupien myöntäminen sekä maksuhelpotusten myöntäminen valtion saamisten osalta kuuluu kuitenkin maaseutupiirin toimivaltaan, ellei niitä tässä laissa ole annettu maatilahallituksen tehtäväksi. Aikaisempaa lainsäädäntöä noudatetaan soveltuvin osin myös lainojen osalta, kuitenkin niin, että maksuhelpotukset ja lainojen siirrot ratkaisee lainan myöntänyt luottolaitos, jonka tulee tällöin noudattaa, mitä maaseutuelinkeinolain 31 §:ssä on säädetty. Asetuksella voidaan lisäksi säätää noudatettavaksi aikaisemmasta poikkeavia menettelytapoja.*

43 §

Eräät porotilalain nojalla tuetut tilat

Edellä 7 §:n 3 momentissa tarkoitettuja tiloja tuetaan tässä laissa säädetyin poikkeuksin soveltuvin osin maatilalain mukaisesti siinäkin tapauksessa, että tila ei suuruudeltaan vastaa maatilalain nojalla tuettavan tilan vähimmäiskokoa.

43 §

Eräät maaseutuelinkeinolain nojalla tuettavat tilat

Kooltaan 20 §:ssä tarkoitettua suurempia porotaloustiloja tuetaan maaseutuelinkeinolain nojalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

Ennen tämän lain voimaantuloa annettujen luottojen ja avustusten sekä syntyneiden muiden oikeussuhteiden osalta noudatetaan muiden kuin menettelytapojen osalta aikaisempia lain säännöksiä ja sopimuksen ehtoja.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat käyttösuunnitelmat vahvistaa maaseutupiiri.

Kunnanvaltuuston 12 §:n 4 momentin nojalla suunnittelutoimikuntaan valitsevat henkilöt toimivat tämän lain voimaantultua suunnittelu-toimikunnan jäseninä siihen saakka, kunnes kunnanvaltuusto on 12 §:n 4 momentin mukaisesti valinnut heidän sijaansa uudet jäsenet ja heille varamiehet. Vaali on toimitettava kolmen kuukauden kuluessa lain voimaantulosta. Edellä tarkoitetut uudet jäsenet ja heidän varamiehensä on valittava siksi ajaksi, mikä valtuutettujen toimikaudesta on jäljellä.

4.

Laki**kalatalouden korkotukilainoista annetun lain 2 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kalatalouden korkotukilainoista 9 päivänä tammikuuta 1976 annetun lain (1/76) 2 §:n 2 momentti näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

Korkotukilainaa ei saa myöntää henkilölle tai yritykselle, joka saman omaisuuden hankkimista varten on saanut lainaa valtion varoista tai varoista, joiden osalta valtio maksaa lainan antajalle korkohyvitystä.

Kalastajalainaa ei saa myöntää, jos kysymys on maaseutuelinkeinolain (/) 4 §:n 1 momentin 4 kohdan soveltamisalan piiriin kuuluvasta muualla kuin merialueilla tapahtuvasta kalastusyritystoiminnasta. Sanottu ei kuitenkaan koske kustannuksiltaan maa- ja metsätalousministeriön määräämää kokoa suurempia hankkeita. Korkotukilainaa ei saa myöntää henkilölle tai yritykselle, joka saman omaisuuden hankkimista varten on saanut lainaa valtion varoista tai varoista, joiden osalta valtio maksaa lainan antajalle korkohyvitystä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .*

5.

Laki**oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan oikeudesta hankkia maa- ja metsätalousmaata 26 päivänä toukokuuta 1978 annetun lain (391/78) 3 §:n 1 momentti, 2 momentin 2 ja 3 kohta ja 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohta 18 päivänä heinäkuuta 1980 annetussa laissa (554/80), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

Luvan myöntämisen edellytykset

Maanhankintalupa voidaan evätä, jos maa on sopivasti käytettävissä maatilalain (188/77) mukaan tilakoon suurentamiseen ja se voidaan maatilatalouden kehittämisrahaston vuotuisessa käyttösuunnitelmassa tarkoitukseen osoitettujen varojen puitteissa lunastaa valtiolle tässä laissa edellytetyllä tavalla.

3 §

Luvan myöntämisen edellytykset

Maanhankintalupa voidaan evätä, jos maa on sopivasti käytettävissä *maaseutuelinkeinolain* (/) mukaan *maatilojen koon* suurentamiseen ja se voidaan maatilatalouden kehittämisrahaston vuotuisessa käyttösuunnitelmassa tarkoitukseen osoitettujen varojen puitteissa lunastaa valtiolle tässä laissa edellytetyllä tavalla.

Maanhankintalupa on 1 momentin estämättä myönnettävä,

Voimassa oleva laki

2) kun on kysymys maatilalain 52 §:n 3 momentin 1 virkkeessä tarkoitettusta tilan tai alueen hankkimisesta;

3) kun ostajana on henkilö, joka on hankkinut maan käyttääkseen sitä itse maatalouden tai metsätalouden harjoittamiseen pää- tai sivuammattinaan, eikä kauppaa, milloin kysymys on yksinomaan metsämaan ostamisesta, ilmeisesti haittaa maatilalain tarkoitusperien toteuttamista; tai

Siitä, milloin maa on katsottava hankituksi 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetuksi lisäalueeksi, säädetään tarkemmin asetuksella.

Ehdotus

2) kun on kysymys *maaseutuelinkeinolain 17 §:n 1 momentissa* tarkoitettusta *lisäalueen* hankkimisesta *tulevalle tilanpidon jatkajalle*;

3) kun ostajana on henkilö, joka on hankkinut maan käyttääkseen sitä itse maatalouden tai metsätalouden harjoittamiseen pää- tai sivuammattinaan, eikä kauppaa, milloin kysymys on yksinomaan metsämaan ostamisesta, ilmeisesti haittaa *maaseutuelinkeinolaissa tarkoitettujen maatilojen lisämaan saantia*; tai

Siitä, milloin maan on katsottava olevan 1 momentissa tarkoitettulla tavoin sopivasti käytettävissä *maatilojen koon suurentamiseen ja milloin se on katsottava hankituksi 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetuksi lisäalueeksi*, säädetään tarkemmin asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 19 .

6.

Laki

pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle annetun lain 1 ja 7 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan pakkohuutokaupalla myytävien kiinteistöjen lunastamisesta valtiolle 14 päivänä tammikuuta 1938 annetun lain (23/38) 1 §:n 2 momentti ja 7 §:n 1—3 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti 31 päivänä joulukuuta 1987 annetussa laissa (1313/87) sekä 7 §:n 1 ja 2 momentti 18 päivänä helmikuuta 1977 annetussa laissa (190/77) ja 7 §:n 3 momentti 23 päivänä kesäkuuta 1977 annetussa laissa (514/77), näin kuuluviksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

Maatalouspiirin, jolle ilmoitetaan pakkohuutokaupan toimittamisesta, ei tarvitse saat-
taa maatilahallitukselle sen ratkaistavaksi 1
momentin mukaan kuuluvaa kiinteistön lunas-
tamista koskevaa asiaa, milloin kysymys on
kiinteistöstä, joka ei sovellu maatilalain (188/
77) tai muutoin valtion tarkoituksiin.

Maaseutupiirin, jolle ilmoitetaan pakkohuu-
tokaupan toimittamisesta, ei tarvitse saat-
taa maatilahallitukselle sen ratkaistavaksi 1 mo-
mentin mukaan kuuluvaa kiinteistön lunasta-
mista koskevaa asiaa, milloin kysymys on kiin-
teistöstä, joka ei sovellu *maaseutuelinkeinolain*
(/) tai muutoin valtion tarkoituksiin.

7 §

Tämän lain mukaan lunastetun kiinteistön
käyttämässä noudatetaan, mitä maatilalaissa
(188/77) on säädetty maan käyttämisestä.

7 §

Tämän lain mukaan lunastetun kiinteistön
käyttämässä noudatetaan, mitä *maaseutuelin-
keinolaissa* (/) on säädetty maan käyttä-
misestä.

Voimassa oleva laki

Milloin lunastettu kiinteistö tai sen osa käytetään maatilalain tarkoituksiin, se voidaan antaa kiinteistön entiselle omistajalle tahi hänen aviopuolisollensa taikka heidän tai jommankumman heistä perintökaaren (40/65) 2 luvussa tarkoitettulle sukulaiselle, ottolapselle tahi kasvattilapselle taikka tällaisen henkilön aviopuolisolle, vaikka maatilalain 2 §:ssä säädettyjä edellytyksiä ei olisikaan olemassa. Lunastettu kiinteistö tai sen osa voidaan antaa myös yhteisesti kahdelle tai useammalle henkilölle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettulle henkilölle *tai siinä tarkoitetuille henkilöille* voidaan muodostaa asuntotila tai -tontti. Asuntotila tai -tontti voidaan muodostaa myös sellaiselle alueelle, johon maatilalain säännöksiä ei sovelleta. *Sen hinnan vuotuinen korko on kolme prosenttia. Muista maksuehdoista säädetään asetuksella.*

Ehdotus

Milloin lunastettu kiinteistö tai sen osa käytetään *maaseutuelinkeinolain* tarkoituksiin, se voidaan antaa kiinteistön entiselle omistajalle tahi hänen aviopuolisollensa taikka heidän tai jommankumman heistä perintökaaren (40/65) 2 luvussa tarkoitettulle sukulaiselle, ottolapselle tahi kasvattilapselle taikka tällaisen henkilön aviopuolisolle, vaikka *maaseutuelinkeinolain* 7, 8 tai 13 §:ssä säädettyjä edellytyksiä ei olisikaan olemassa. Lunastettu kiinteistö tai sen osa voidaan antaa myös yhteisesti kahdelle tai useammalle henkilölle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettulle henkilölle voidaan muodostaa asuntotila tai -tontti. *Asuntotilan tai -tontin myyntihinnan korosta ja muista maksuehdoista säädetään asetuksella.* Asuntotila tai -tontti voidaan muodostaa myös sellaiselle alueelle, johon *maaseutuelinkeinolain* säännöksiä ei sovelleta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 19 .

7.

Laki**maatilatalouden kehittämisrahastosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatilatalouden kehittämisrahastosta 16 päivänä joulukuuta 1966 annetun lain (657/66) 3 §:n 1 ja 2 momentti näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

3 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttämisestä maatilatalouden ja sen kehittämistä tarkoittavan toiminnan edistämiseen säädetään erikseen. Rahaston varoja voidaan käyttää myös muihin maatilatalouden kehittämistarkoituksiin eduskunnan tulo- ja menoarvion yhteydessä päättämässä rajoissa.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käytöllä on pyrittävä yhteiskunnan ja kansantalouden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla ehdistämään lisäalueiden hankkimista ja antamista ja elinkelvottomien maatilojen yh-

Ehdotus

3 §

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käyttämisestä maatilatalouden *ja muiden maaseutuelinkeinojen sekä niiden* kehittämistä tarkoittavan toiminnan edistämiseen säädetään erikseen. Rahaston varoja voidaan käyttää myös muihin maatilatalouden *ja muiden maaseutuelinkeinojen* kehittämistarkoituksiin eduskunnan tulo- ja menoarvion yhteydessä päättämässä rajoissa.

Maatilatalouden kehittämisrahaston varojen käytöllä on *edistettävä maaseutuelinkeinolain (/) mukaisten tavoitteiden toteuttamista.*

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

distämistä, estämään tilojen haitallista pirstomista sekä muutoinkin parantamaan olemassa olevien tilojen edellytyksiä kannattavan maatalouden harjoittamiseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

8.

Laki

perintökaaren 25 luvun 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 5 päivänä helmikuuta 1965 annetun perintökaaren (40/65) 25 luvun 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 30 päivänä kesäkuuta 1989 annetussa laissa (612/89), näin kuuluvaksi:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

4 §

Jos tilanpidonjatkajan lisäksi muullakin jakohetkellä perillisasemassa olevalla perillisellä tai yleistestamentinsaajalla on riittävät ammatilliset edellytykset maatalouselinkeinon harjoittamiseen, maatilasta voidaan jaon yhteydessä osoittaa 2 §:ssä säädettyin ehdoin alueita tällaiselle perilliselle tai yleistestamentinsaajalle itsenäisen elinkelpoisen maatilän muodostamista varten. Näin voidaan kuitenkin menetellä vain, jos alueiden erottamisella ei poisteta sovelialta tilanpidonjatkajalta ja tämän momentin mukaisesti alueita saavalta mahdollisuutta maatilalain (188/77) ja Ahvenanmaalla vastaavan maakuntalainsäädännön mukaisiin tukitoimenpiteisiin jaon yhteydessä muodostuvien maatilojen osalta.

4 §

Jos *tilanpidon jatkajan* lisäksi muullakin jakohetkellä perillisasemassa olevalla perillisellä tai yleistestamentin saajalla on riittävät ammatilliset edellytykset maatalouselinkeinon harjoittamiseen, maatilasta voidaan jaon yhteydessä osoittaa 2 §:ssä säädettyin ehdoin alueita tällaiselle perilliselle tai yleistestamentinsaajalle itsenäisen elinkelpoisen maatilän muodostamista varten. Näin voidaan kuitenkin menetellä vain, jos alueiden erottamisella ei poisteta sovelialta *tilanpidon jatkajalta* ja tämän momentin mukaisesti alueita saavalta mahdollisuutta *maaseutuelinkeinolain* (/) ja Ahvenanmaalla vastaavan maakuntalainsäädännön mukaisiin tukitoimenpiteisiin jaon yhteydessä muodostuvien maatilojen osalta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 .

